

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

IV РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 41

София, четвъртък, 19 февруарий

1931 г.

44. заседание

Срѣда, 18 февруарий 1931 година

(Открито отъ подпредседателя В. Димчевъ въ 16 ч. 40 м.)

Председателствуващъ В. Димчевъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитѣ г. г. народни представители: Абаджиевъ Йорданъ, Алексиевъ Николай, Алиевъ Хафузъ Садъкъ, Аретовъ Никола, Баявъ Христо, Баралиевъ Христо, Божковъ Борисъ, Бояджийски Илия, Бурилковъ д-ръ Владимиръ, Бъровъ Димитъръ, Василевъ Ради, Василевъ Славейко, Владовъ Никола, Вълчовъ Вълчо Даскаловъ, Гаговъ Петъръ, Гайдаджиевъ Димитъръ, х. Галибовъ Хюсеинъ, Георгиевъ Павелъ, Георгиевъ Стойчо, Георговъ Илия, Герай Мехмедали, Горневъ Христо, Губидѣльниковъ Георги, Данковъ Георги, Данчевъ Панайотъ, Димитровъ Владимиръ, Димитровъ Стефанъ, Дрънски Димитъръ, Евтимовъ Борисъ, Енчевъ Георги, Ерменковъ Трифонъ, Ецовъ Борисъ, Ивановъ Дойчинъ, Ивановъ Савчо, Илиевъ Христо, Каишевъ Атанасъ, Калайджиевъ Христо, Калчевъ Панайотъ Тинчевъ, Каранешевъ Димитъръ, Кацковъ Левъ, Кемилевъ Никола, Кожаклиевъ Колю, Константиновъ Тома, Кръстевъ Гето, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Кулишевъ Георги, Куневъ Кузманъ, Куцаровъ Янко, Лазаровъ Григоръ Коцевъ, Лѣкарски Иванъ, Манасиевъ Добри Даневъ, Маноловъ Калоянъ, Марулевъ Йосифъ, Мечкарски Тончо, Митевъ Василь, Михайловъ Иванъ, Мустафовъ Кара-Али, Нейковъ Димитъръ, Николовъ д-ръ Борисъ, х. Николовъ Иванъ, Омарчевски Стоянъ, Орошаковъ д-ръ Хараламби, Панайотовъ Георги, Петровъ Иванъ, Пиронковъ Александъръ, Пупешковъ Цвѣтанъ, Рашковъ Христо, Реджовъ Григоръ, Савовъ Николай, Савовъ Стоименъ, Салиевъ Мехмедъ Алиевъ, Сапунджиевъ Никола, Сидовъ Пандо, Силяновъ Христо, Славовъ Кирилъ, Стамболиевъ Никола, Статевъ Христо, Стефановъ Димитъръ, Стоилковъ Таско, Табаковъ Цено, Такевъ д-ръ Владимиръ, Тодоровъ Андрей, Тодоровъ Петъръ, Толевъ Борисъ, Узуновъ Ангелъ, Хитриловъ Александъръ, Хрелопановъ Иванъ, Христовъ Тома Янчевъ, Ченгелиевъ Антонъ, Юртовъ Георги, Якимовъ Петъръ и Яневъ Сотиръ)

Съобщавамъ на Събранието, че председателството е решило отпускъ на следнитѣ народни представители:

На г. Димитъръ Зографски — 4 дни;
 На г. Димитъръ Мангъровъ — 3 дни;
 На г. Страшимиръ Георгиевъ — 2 дена;
 На г. Кузманъ Куневъ — 2 дена;
 На г. Никола Аретовъ — 2 дена;
 На г. Иванъ п. Янчевъ — 2 дена;
 На г. Вълчо Даскаловъ — 2 дена;
 На г. Христо Стояновъ — 4 дни;
 На г. Стефанъ Бояджиевъ — 5 дни;
 На г. Стоименъ Савовъ — 8 дни;
 На г. Борисъ Ефтимовъ — 4 дни;
 На г. Иванъ х. Николовъ — 7 дни;
 На г. Савчо Ивановъ — 3 дни;
 На г. Тончо Мечкарски — 3 дни;

На г. Запрянъ Миховъ — 1 день и

На г. Тома Константиновъ — 1 день.

Съобщавамъ на Събранието, че народниятъ представителъ г. Иванъ п. Янчевъ е отправилъ къмъ г. министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве следнитѣ питання.

1. Относно арестуванетоъ въ Ямболъ на 4 души сдружени земледѣлци.

2. Относно издаванетоъ отъ елховския околийски началникъ наредба, съ която забранява събрания въ училищата и относно заплашване общинскитѣ съветници да си подадатъ оставкитѣ.

3. Относно извършеното убийство на сина на Маринъ Йончевъ, отъ с. Лѣтница, Ловчанско.

Тия питання ще бждатъ препратени на г. министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве, за да отговори.

Х. Калайджиевъ (раб): Г. председателю! Отъ 2—3 седмици насамъ съмъ подалъ много питання до г. г. министритѣ, обаче не съмъ получилъ отговоръ отъ никой министъръ на никое отъ тѣхъ. Подалъ съмъ едно питане за побой надъ народенъ представителъ, но и по него се мълчи; подалъ съмъ друго питане за многобройни побоища надъ работници, но също и по него се мълчи. Въ края на краищата тия питання се обръщатъ само на едни крахзували до арменския попъ, както се казва!

Питамъ: ще ми се отговори ли или не на тия питання?

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ п. Янчевъ.

И. п. Янчевъ (з. в): Г. г. народни представители! Азъ подадохъ едно питане, което сега се съобщи, за едно убийство, станало въ с. Лѣтница, Ловчанско. Моля г. председателя да го предаде веднага на г. министра на вътрешнитѣ работи, за да направи нужднитѣ разпореждания.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Развийте си питането и ще Ви отговоря още сега.

Председателствуващъ В. Димчевъ: (Къмъ И. п. Янчевъ) Г. министърътъ има два дена срокъ, за да Ви отговори. Не може да се отговаря така на питаннята.

С. Мошановъ (д. сг): Г. председателю! Г. министърътъ е готовъ да отговори.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Да, готовъ съмъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ п. Янчевъ да развие питането си.

И. п. Янчевъ (з. в): Г. г. народни представители! Преди нѣколко дни въ с. Лѣтница, Ловчанска околия, е извършено убийство на сина на Маринъ Йончевъ отъ сѣщото село. Не само че има улики, ами самиятъ баща на убития съ една телеграма до Народното събрание, до министра на

правосъдието, до председателят на различните парламентарни групи сочи направо като убиец Владимиръ Николов, полицай във Ловчанското околийско управление и казва, че това лице било още свободно и съ това му се дало възможност да тормози свидетелите и да прикрие следите на престъплението.

Ето защо, г. министре, аз съм намърлил за нужно да поламъ това питане въ смисъл: известен ли Ви е този факт, какво е направено, за да се открие истинският убиец и, ако той действително е Владимиръ Николов, полицай, уволнен ли е досега или не и предаден ли е въ ръцете на следователя; защо се разхожда свободно и съ това не му ли се дава възможност да прикрие едно грозно престъпление — убийство?

Г. Казанаклиев (д. сг): Нали има прокурор?

И. п. Янчев (з. в): Моля ви се! Когато се отнася до едно убийство, представете си, че се отнася до убийство на вашия брат или син и мъжете малко.

Какъ ще погледне народът на тая власт, органите на която биха отишли до такава крайност, да убиват мирните граждани? Защото по околени път аз научих, че полицаят, който е извършил убийството, е стрелял от самото околийско управление, от участъка. Убитият е живял въ съседна къща.

Председателствувашъ В. Димчев: Има думата г. министър-председателъ.

Министър-председателъ А. Ляпчев: Г. г. народни представители! Както чувте, въ с. Лѣтница е станало едно убийство. Бащата на убития е убеден, че убийцът е един-кой-си полицай. Това известие азъ получихъ отъ одного отъ народните представители и веднага наредихъ да ми се отговори, има ли нѣщо подобно. По моите сведения, прокурорската и следствената власти действуватъ и този, който е виновенъ, не може да бѣде изкубнатъ отъ ръцете на правосъдието. Колкото се отнася до уликите или до показанията на този или онзи, въ това число и на бащата, че един-кой-си е убиецът, правосъдието ще има да ги прегледи, а не азъ отъ тукъ. Тѣй стои въпросътъ. А пъкъ да се допуска че властта има нѣкакъв интересъ или че може изобщо да прикрива убийци, азъ отхвърлямъ това съ възмущение. Това е моятъ отговоръ.

Х. Калайджиев (раб): Ние сме дали питання тоже за побоища и убийства на работници. Защо не се отговаря на нашите питання?

Председателствувашъ В. Димчев: Председателството взема актъ и ще направи потребното.

Има думата народниятъ представитель г. Иванъ п. Янчевъ да каже доволенъ ли е отъ отговора на г. министър-председателя.

И. п. Янчев (з. в): Г. г. народни представители! Азъ съмъ доволенъ отъ факта, че г. министърътъ пожела веднага да отговори на моето питане. Азъ смѣтамъ, че неговата декларация е искрена. Но онова обяснение, което той даде, на мене е недостатъчно, защото, споредъ законитъ въ страната, когато едно лице се обвинява въ едно голѣмо престъпление, каквото е убийството, достатъчно е единъ свидетел — макаръ и бащата на убития да посочи, че един-кой-си е убиецът, обвиненото лице не може да бѣде оставено свободно. Споредъ углавната процедура — и бащата се допуска като свидетел по едно углавно дѣло. Въ последствие съдътъ ще обсъди неговитъ показания и ще види, дали ще имъ даде вѣра или не и съответно съ това ще вземе мѣрка за неотклонение или не.

С. Мошановъ (д. сг): Тогава всѣки отъ васъ може да бѣде арестуванъ.

И. п. Янчев (з. в): Ето защо азъ смѣтамъ, че това лице — полицай — което е посочено като убиецъ, трѣбва веднага да бѣде арестувано.

Г. Казанаклиев (д. сг): Кой ще нареди арестуването?

А. Малиновъ (з. в): Властта е длъжна да го арестува. Даже народниятъ представитель, когато извърши тежко престъпление и бѣде заточенъ, трѣбва да бѣде задържанъ и съденъ.

Министър-председателъ А. Ляпчев: Азъ мисля, че като разсъдите малко, ще разберете, че оня, който ще има да даде показания, ще ги даде на съдебната власт, а тази последната ще поиска арестуването на този, който трѣбва да бѣде арестуванъ. По-нататкъ азъ не мога да правя нищо.

М. Дочевъ (д. сг): Естествено.

Г. Казанаклиев (д. сг): (Къмъ И. п. Янчевъ) Има ли постановление на следователя за арестуването на нѣкого и администрацията да е отказала да го изпълни?

Х. Калайджиев (раб): Г. председателю! На нашите питання защо не се отговаря? Това е престъпно отнасяне къмъ работническата класа! Постоянно се повтаря това. Това е една гавра съ работния народъ!

Н. Петковъ (раб): На питання на другите, министрите веднага отговарятъ, а нашите питання не се и споменаватъ. Въ знакъ на протестъ ние напускаме демонстративно това заседание. (Депутатите отъ парламентарната група на Работническата партия напускатъ заседанието)

С. Мошановъ (д): Отидоха 400 л. на вѣтъра!

Председателствувашъ В. Димчев: Пристъпваме къмъ дневния редъ — първо четене законопроекта за разрешаване на Панагюрската градска община да сключи заемъ. Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ Д. Мангъровъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ могивитъ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 51)

Председателствувашъ В. Димчев: Които приематъ на първо четене законопроекта за разрешаване на Панагюрската градска община да сключи заемъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър-председателъ А. Ляпчев: Предлагамъ спешностъ.

Председателствувашъ В. Димчев: Които приематъ да се разгледа законопроекта сега на второ четене по спешностъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г. секретаря да докладва законопроекта на второ четене.

Секретаръ Д. Мангъровъ (д. сг): (Чете)

„ЗАКОНЪ“)

за разрешаване на Панагюрската градска община да сключи заемъ“

Председателствувашъ В. Димчев: Които приематъ заглавието на законопроекта, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ Д. Мангъровъ (д. сг): (Чете чл. 1. — вж. прил. Т. I, № 51)

Председателствувашъ В. Димчев: Които приематъ чл. 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ Д. Мангъровъ (д. сг): (Чете чл. 2 — вж. прил. Т. I, № 51)

Председателствувашъ В. Димчев: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ Д. Мангъровъ (д. сг): (Чете чл. 3 — вж. прил. Т. I № 51)

Председателствувашъ В. Димчев: Които приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема. Пристъпваме къмъ втората точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за експортенъ институтъ.

Моля г. докладчика да докладва законопроекта.

*) За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 51.

Докладчикъ С. Мошановъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ поправката и прибавката, приети на второ четене)

Г. г. народни представители! Моля да се съгласите, моля и г. министра да се съгласи, въ чл. I, където е казано: „За организиране, насърчение и насочване износа на произведенията на българския народенъ трудъ се основава експортенъ институтъ — автономно учреждение“, вмѣсто „автономно учреждение“ да се каже „държавно автономно учреждение“.

Министъръ Д. Мишайковъ: Съгласенъ съмъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ добавката къмъ чл. I, съ която е съгласенъ г. министърътъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Които приематъ на трето четене законопроекта за експортенъ институтъ, заедно съ току-що приетата добавка въ чл. I. моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 35)

Пристапваме къмъ точка трета отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за физическото възпитание на българската младежъ.

Моля г. докладчика да докладва законопроекта.

Докладчикъ Н. Търкалановъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ прибавките и добавките, приети на второ четене)

Председателстващъ В. Димчевъ: Постъпило е предложение, подписано отъ нужното число народни представители, за измѣняване чл. 13 отъ законопроекта въ смисълъ: (Чете) „Всички еднородни дружества за физическо възпитание сѣ длъжни да членуватъ къмъ съответния върховенъ сюзъ (федерация), какъвто може да има само единъ за всѣкъ родъ“.

Постъпило е едно допълнително предложение къмъ предложението, което току-що ви прочетохъ, въ смисълъ да се добави къмъ него: (Чете) „Сюзитъ (федерациитъ) сѣ длъжни да приематъ дружествата такива, каквито сѣ при влизането въ сила на настоящия законъ“.

Министъръ А. Ц. Цанковъ: Какво значи това, „такива каквито сѣ“?

К. Николовъ (д. сг): Да си съобразятъ уставитъ и програматъ съ закона, а иначе да си останатъ непромѣнени по форма, мѣстонахождение и т. н.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представитель г. Илия Януловъ.

И. Януловъ (с. д): Вчера се занимавахме съ този въпросъ и следъ това, съ съгласието на г. министра, приехме, че не бива да свързваме всички дружества и сюзъ — гимнастически и т. н. — насила и задължително въ една федерация. Вие много добре знаете, че работници, селяни, занаятчи и т. н. иматъ спортни, гимнастически, туристически, културни и т. н. дружества. Задачата на закона е хигиенично-социална. Съ тоя законъ ние не можемъ да бждемъ напълно съгласни, но казахъ, че законътъ като-челъ има за целъ достигане задачи на социална политика, на социална хигиена и на благосъстояние на населението. Ще зависи отъ прилагането му дали ще може да се достигне тази целъ, като бжде допълненъ и съ закона за жилищата, за храната и т. н. За тоя законъ ще трѣбва да спечелимъ всички класи и, най-главно, най-големата класа — тая на трудящитъ се. Азъ и вчера ви спрѣхъ вниманието на резолюциитъ на публични събрания на работници, на свободни синдикати и т. н., които смѣтатъ, че съ тоя законъ се посѣга на тѣхната независимостъ и на тѣхната свобода. Вие, г-да, започвате съ борба. Отъ друга страна работническитъ гимнастически дружества сѣ съюзени въ интернационалъ и вие ще влѣзете въ конфликтъ, въ борба съ него, съ резолюции на тѣхни международни събори и ще почнатъ кригъ: фашистко правителство и пр. и пр. Всичко това ще даде друга физиономия на вашия законъ, съ който — повтарямъ — не сме напълно съгласни. Но все пакъ тоя законъ е една стѣпка, която може решително да се използва за социална политика. Затова азъ ходатайствамъ най-вежливо къмъ васъ, г. г. народни представители, и особено къмъ г. министра, да се съгласите да възприемете това, на което вчера се съгласихме — всички сдружения за физическо възпитание се задължаватъ да

прилагатъ началата и програмата на Министерството на просвѣтата. Всичко това стига и прстига и то е казано въ чл. 13. Защо ще ги задължавате да влизатъ въ единъ върховенъ спортенъ сюзъ въ България? Днесъ вие схващате въ единъ или другъ смисълъ назначението на този върховенъ гимнастически сюзъ, утре — да допустнемъ — ще бждатъ земледѣлцитъ, следъ туй социалиститъ; единитъ по единъ, другитъ по другъ начинъ ще схващатъ неговото назначение; единитъ ще смѣтатъ, че този сюзъ има за задача да пропагандира демокрацията, народовластие, другитъ социализма, трети — фашизма и т. н.

Н. Пждаревъ (д. сг): Когато е подъ контрола на държавната властъ, нѣма опасностъ.

И. Януловъ (с. д): Азъ зная, г. Пждаревъ, че сте напълно съгласенъ съ мене. Защо, г-да, ще смѣсвамъ единъ въпросъ за социална хигиена съ едно задължително свързване въ една централа? Свързването трѣбва да бжде по същество. Съгласенъ съмъ, че Министерството на просвѣтата ще може да начертае една програма, да се спре на научнитъ принципи, на голѣмитъ задачи на физическото възпитание, да направи разчленение на физическото възпитание на младежъта въ училищата отъ физическото възпитание на работницитъ, за физическото възпитание на които има специална наука и което е равнозначуще на почивка, разнообразие и култура. Щомъ това е така, щомъ се стараемъ да спечелимъ народнитъ маси за физическо възпитание — а то е отъ голѣмо значение — и щомъ ние следъ васъ ще притуримъ, че за физическото възпитание сѣ необходими безплатни трапезарии, хигиенични жилища и т. н., защо ще погрозите този законъ съ едно стремление — много легитимно за нѣкои, свързани съ тия голѣми сюзъи но което иде въ разрѣзъ съ политиката на този законопроектъ — непременно всички сдружения за физическо възпитание да ги подчините на една воля? Утре тя може да бжде волята на г. Х или У.

Н. Пждаревъ (д. сг): Волята на държавата.

И. Януловъ (с. д): Утре тѣ могатъ да си въобразятъ, че могатъ да прокаратъ начала такива и такива, защото безспорно е, че физическото възпитание е свързано съ моралното възпитание — това не можемъ да го откажемъ. Има идеи отъ 1922 г., идеи отъ 1917 г., идеи на комунисти, на земледѣлци, на фашисти, на социалисти, и на четирима или петима души ще имъ хрумне да свързватъ физическото възпитание съ едно морално възпитание *sui generis*. Азъ си въобразявамъ работата по следния начинъ. Имаме гимнастически сдружавания; най-старото е, разбира се, „Юнакъ“, но следъ него имаме сдружавания, образувани най-първо отъ г. Александъръ Цанковъ, отъ г. Григоръ Василевъ, отъ моя милостъ, отъ покойния Димитъръ Димитровъ: „Борецъ № 1“, „Борецъ № 2“, „Борецъ № 3“, въ които работницитъ отъ свободнитъ синдикати, подпомогнати отъ кооперации, се отдаватъ на физически упражнения. Освенъ това, г-да, недейте забравя, че имаме конвенцията на Международното бюро на труда — *Bureau International du Travail* — отъ 1926 г. за изпълване свободното време на работницитъ, следъ намаляването на работния день съ необходимата форма на почивка, на гимнастика, на разнообразие и култура. Азъ забравихъ рано да спомена за тая конвенция. Така че вашиятъ законопроектъ е въ хармония съ тая конвенция, ако, безъ съмнение, не му дадете едно скрито съдържание. Трѣбва да свикнемъ честно и открито да законодателствуваме.

Щомъ това е така, г-да, азъ мисля, че е достатъчно първата алинея на чл. 13, въ която се казва, че общата програма за физическо възпитание на Министерството на просвѣтата е задължителна за всички организации за физическо възпитание — на работници, на комунисти, на земледѣлци, на занаятчи, на всички, защото предполагаме, че тя ще бжде една научна организация, тъй да се каже, на физическото възпитание. Но да искате да задължите всички организации непременно да влѣзатъ въ една централа обща, то е вече една грѣшка. Защо? Защото, г-да, това сюзозаване нѣма никаква целъ. Ако това сюзозаване е за прокарване на политиката на министерството, ние я имаме; ако е за създаване единство, то е безпредметно защото то е създадено съ задължението да се прилага общата програма на Министерството на просвѣтата. Съ каква целъ тогава? Съ една единствена целъ, нѣма какъ да го криемъ: нѣкои отъ васъ предполагатъ, че съ физическото възпитание може въобще да се действа за създаване

нето на една голѣма национална дисциплина. Г. г. народни представители! Наистина дисциплината изисква добри воли. Азъ съмъ за нея. Азъ се надѣвамъ, както и вчера се изказа г. министърътъ на просвѣтата по предложението въ същата смисълъ, че целта ще се постигне съ програмата на Министерството на просвѣтата.

Н. Пждаревъ (д. ср): И съ контрола.

И. Януловъ (с. д): Всичко допълнително ще доведе до двусмислие и до едно враждебно състояние на нѣкои отъ тия сдружавания. До двусмислие, защото, безспорно, нѣкои отъ тия сдружавания ще смѣтнатъ, че задачата не е само физическото възпитание, а, отъ друга страна, ще доведе до враждебностъ и до мѣнчотии при разрешението на известни въпроси, защото има организации, които, така или иначе, по тѣхния менталитетъ не можете да ги накарате да влѣзатъ, напр., въ съюза „Юнакъ“. Азъ бѣхъ въ съюза „Юнакъ“ и мога да остана въ него, защото иначе го схващамъ. Но защо искате да накарате известни сдружавания или да се разформиратъ, или непременно да влѣзатъ въ тая федерация? Вчера г. министърътъ даде едно тълкувание и азъ останахъ доволенъ отъ него: никоя организация не е задължена да влиза въ единъ всеобщъ съюзъ въ България; образуването на организации е свободно, стига да има два елемента: единиятъ, да се подчиняватъ на програмата на министерството — съгласни сме — и вториятъ, както каза г. Пждаревъ, да има контролъ. Ама контролъ ще има — въ следната глава се предвиждатъ инспектори — и нѣма да се позволи на гимнастически дружества да прокарватъ скрити тенденции, а да бѣде чисто и просто физическо възпитание. Въ такъвъ случай вие достигате задачитъ на законопроекта и избѣгвате единъ голѣмъ конфликтъ.

Да допуснемъ, че вие хвърлите тая рѣкавица. Кѣде ви сѣ санкциитъ? То ще прилича на закона за дружествата и училищата, създаденъ насила въ България отъ Съглашението презъ 1922 г., използванъ формално отъ Министерството на вътрешнитъ работи за контролъ, за утвърждаване и неутвърждаване на уставитъ. Но кѣде му сѣ санкциитъ? Санкциитъ се свеждатъ до постоянни интервенции отъ различни страни, не напълно съгласни съ духа на закона, и отъ една обикновена регистрация; достигна се дотамъ, щото вече този законъ е въ конфликтъ съ правната мисълъ. Вие си спомняте решението на голѣмия конгресъ на правниците въ България, което гласи, че този законъ не почива на правна база, че е въ противоречие съ свободата на сдружаването въ България. И по настоящия законопроектъ ще се влѣзе въ подобенъ конфликтъ съ свободата на сдружаванията, осветена отъ конституцията.

И тѣй, г-да, двата голѣми принципа: свобода на сдружаванията, отъ една страна, и, отъ друга, единството въ физическото възпитание въ нашата страна сѣ щастливо съчетани въ първата алинея на чл. 13. Защо го корегирате, г. министре? Затуй азъ настоявамъ най-енергически, щото предложението, направено въ този моментъ, на трето четене, да не смущава гласуването на законопроекта и да се спремъ на становището, прието въ Парламента снощи въ 7 и половина часа, по което становище се обединихме и Вие, и ние, г. министре.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Атанасъ Каишевъ.

А. Каишевъ (д. ср): Г. г. народни представители! Сегашната редакция на алинея втора отъ чл. 13 дава голѣма свобода за образуването на много съюзи отъ даденъ родъ организации. Азъ служа вече 30 години въ една организация, познавамъ нравитъ и отношенията на различнитъ организации и ви казвамъ, че при днешнитъ наши нрави ще се породятъ вражди и пакостни борби, които ще спънатъ правилното прилагане на закона и на самата система на физическо възпитание. И за да се избѣгне образуването на много съюзи, азъ моля г. министра, а така сѣщо и народното представителство, да се съгласятъ да гласуватъ предложението, направено отъ менъ.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Дамитъръ Ивановъ I.

Д. Ивановъ I (д. ср): Г. г. народни представители! Снощи този въпросъ бѣше набързо разгледанъ. Азъ смѣтамъ, че достатъчно пояснения дадохъ въ първата си речъ по въпроса за физическото възпитание и доказахъ, че то не е

область, дето могатъ да се развиватъ било партийни, било класови борби, ако щете, борби и на възрасти, и на полъ. Господата, които отъ оная страна (Сочи лѣвницата) претендиратъ — тѣ сѣ само г. г. широкитъ социалисти — че трѣбва да има отдѣлни работнически спортни организации, тѣ по този начинъ ще предизвикатъ създаването на класови борби, които сѣ противни на това, което се казва съ общи думи „система на физическо възпитание и спортъ“. И ние молимъ у тая нова, зараждаща се младежъ да не се слага този духъ на раздѣление, койго партиитъ и класитъ сѣ насадили въ другитъ области на нашия общественъ животъ. Българската младежъ, като почнете отъ ваксаджитъ, наредени при Народния музей, и свършите до бояджитъ и работницитъ въ села и градове, иматъ свои клубове, иматъ свои организации, било спортни, било гимнастически за физическо възпитание и безразлично на полъ и възрасти, безразлично на класи, спортува и не желае да чуе, че отъ тукъ, отъ българския Парламентъ, именно се насажда класовото раздѣление.

И. Януловъ (с. д): Ако се приеме, много такива организации ще бждатъ разтурени.

Д. Ивановъ I (д. ср): Но азъ имамъ и другъ аргументъ — че ние, като нация, като раса, се раздѣляме, се роимъ; още не сме образували единъ съюзъ и ние се раздѣляме. Дългъ е на общественика, на законодателя, да парира голя стремежъ: да се кѣсаме като амeba на хиляди парчета. Затова ние настояваме на предложението, не съ умисълъ въ закона да се създаде нѣкаква тенденция, а съ огледъ на широтата, която е внесена въ закона и която се признава и отъ противниците на нашето становище — че законътъ, съ неговия широкъ замахъ, иде да унищожи стремежа на българина къмъ разцепление. Г. Каишевъ каза много ясно, че има отдѣлни съюзнети, които претендиратъ на отдѣленъ самостоятеленъ животъ. По този начинъ, като се развждатъ такива гѣби, такива паразити, тѣ прѣчатъ на Министерството на народната просвѣта, като върховенъ органъ, да насажда една истинска политика на физическо възпитание.

Тази е тенденцията на нашето предложение; въ него нѣма никакъвъ умисълъ за това, което намекувате — за фашизмъ или друго нѣщо. Ние аскаме само да се дисциплиниратъ усилията на Министерството на народната просвѣта чрезъ нѣколко върховни съюзи.

И. Януловъ (с. д): Само въ болшевишка Русия има такава система — да се налага отгоре.

Д. Ивановъ I (д. ср): Да ме прощавате! И въ републиканска Франция има такава система.

И. Януловъ (с. д): Въ републиканска Франция има съюзъ на работнически гимнастически дружества. И въ други страни ги има и преди нѣколко време имаха интернационаленъ конгресъ. Защо ще разтуряте такивото дружества и у насъ?

Д. Ивановъ I (д. ср): Да ме прощавате! Азъ вчера Ви казахъ, че така е и въ Гърция, и въ Югославия, и въ Ромъния, и въ Унгария.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Коста Николовъ.

К. Николовъ (д. ср): Г. г. народни представители! Предложението на г. Каишевъ за нашата действителностъ е повече отъ необходимо и азъ го приемамъ. Но азъ предлагамъ едно малко допълнение къмъ неговото предложение въ другъ смисълъ. Неговото предложение цели да обедини въ единъ съюзъ всички дружества, на които, напр., не се ще да бждатъ въ съюзъ, а биха желали да бждатъ отдѣлно. Моето предложение пѣкъ цели да застави съюзитъ да приематъ нѣкои дружества, които години наредъ не ги приематъ, но отгоре намиратъ за необходимо да ги приематъ. За да не оставимъ дружествата на произвола на решението на едно настоятелство — което и да бжде то — на съюзъ, моля, да бжде прието моето предложение въ смисълъ такъвъ: тѣзи съюзи, обаче, сѣ длѣжни да приематъ дружествата такива, каквито сѣ сега, които пѣкъ дружества, за да могатъ да съществуватъ, трѣбва да приематъ програмата и трѣбва да приематъ да имъ бжде одобренъ уставътъ отъ Министерството на народното просвѣщение. Моля да бжде прието и това допълнение.

Председателстващ В. Димчевъ: Има думата г. министърът на народното просвещение.

Министър А. Ц. Цанковъ: Г. г. народни представители! Азъ вземам думата, за да убедя г. Януловъ въ противното на това, което той мисли. Целта на настоящия законъ, както многократно се подчерта, е една единствена: да даде физическо възпитание на нашата младежъ, да я научи на известни здравни навици, и всичко това да бжде организирано дадено. Никаква друга целъ законътъ нѣма. Даже азъ не поставямъ и тази целъ, която г. Януловъ подозира — да се даде чрезъ този законъ нѣкаква държавна дисциплина, затова защото всички граждани трѣбва да бждатъ дисциплинирани, безъ разлика къде се числятъ тѣ, какво положение заематъ. Този законъ нѣма предъ видъ и тази целъ. Никакви задни намѣрения не преследваме съ този законъ.

Но тази редакция, която предлагатъ господата, какъ азъ я разбирамъ? Тя е насочена собствено срещу нѣкои опасности, които съществуватъ сега въ самото движение. Нѣкъде между нѣкои отъ водителитѣ се пораждатъ недоразумения и понеже си иматъ свои приятели, работата често пѣти идва, по нашенски, до разцепление. За да се предотвратятъ тѣзи послѣдствия, предлага се тази редакция отъ г. Каишевъ, която, както разбрахъ, е приподписана даже отъ нѣкои отъ лѣвицата.

Азъ разбирамъ това желание, да се предотврати една такава опасностъ, но г. Януловъ подозира, че това измѣнение е насочено срещу така нареченитѣ работнически организации — туристически или гимнастически. Не зная какъ да убедя г. Януловъ, че държавата и законътъ нѣматъ такава намѣрение. Напротивъ, вчера азъ се опитахъ да изтъкна преимуществата, за цѣлостта на движението, отъ едно общение между българската младежъ, безъ разлика на обществено положение. Както въ училището постигватъ всички деца задължително и се учатъ безъ разлика, какво е общественото, социалното, класовото или съсловното положение на родителитѣ имъ, сѣщо такава целъ ние искаме да постигнемъ и въ нашитѣ организации, да можемъ да организираме цѣлата младежъ въ името на известни физически упражнения, които ще закрепятъ тѣлото, да култивираме известни здравни навици, и — което азъ мисля, че е много по-важно — да създадемъ връзки на ослидарностъ и общо чувство между тия групи младежи, които сѣ на едната страна и които сѣ на другата страна, но въ единъ моментъ поне трѣбва да се чувствуватъ българи.

Ето защо, азъ не се формализирамъ и нѣма да се формализирамъ за предложението, което се прави отъ г. Каишевъ. Бихъ молилъ членътъ да се приеме така, както е...

И. Януловъ (с. д): Разбира се, достатъчно е.

Министър А. Ц. Цанковъ: ... за да нѣма недоразумения и за да успокоя господата. Но нека този въпросъ се реши отъ Събранието. Ако то приеме тая забележка, предложена отъ г. Каишевъ, казахъ, че азъ не се формализирамъ.

И. Януловъ (с. д): Да се оттегли е най-добре. Вчера бѣхте на противно мнение г. министре!

Министър А. Ц. Цанковъ: Азъ и вчера казахъ сѣщото, че не се формализирамъ, но искамъ да Ви убедя, че нѣма такава опасностъ, каквато полдизирате.

Председателстващ В. Димчевъ: Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ Н. Търкалановъ (д. сг): Г. г. народни представители! Ще кажа нѣколко думи по предложението на народния представителъ г. Коста Николовъ — да се приематъ дружествата въ сѣюзи, въ федерации такива, каквито сѣ при влизането въ сила на настоящия законъ. Ние разрешихме този въпросъ съ забележката, която поставихме къмъ чл. 4. Въ тая забележка се даде единъ 6-месеченъ срокъ. Комисията имаше предъ видъ, че въ това време всички организации ще иматъ възможностъ да свикатъ своитѣ конгреси, да корегиратъ своитѣ уставни съобразно оная програма и правилникъ, които министерството ще изработи. Следователно, при такова положение, всички тамъ ще бждатъ поставени при еднаквостъ и нѣма нужда отъ ая бележка, или отъ ново положение.

Министерството, влагайки тая именно еднаква програма и имайки предъ видъ това постановление по чл. 14 съ тая алинея, съ която съмъ съгласенъ и по която г. министърътъ

не прави въпросъ, мисля, че въпросътъ се изчерпва. Всѣки дружества сѣ длъжни да влѣзатъ въ своя сѣюзъ, и министерството въ своя правилникъ и въ своя контролъ, чрезъ органитѣ си, ще намѣри начинъ да обедини всички тия сдружения и да не допустне разцепление.

К. Николовъ (д. сг): Случаятъ е известенъ. Нищо не прѣчи да бжде прието туй предложение.

Министър А. Ц. Цанковъ: Да се гласува.

К. Николовъ (д. сг): Моля, да се гласува предложението ми.

Председателстващ В. Димчевъ: Предложението на г. Каишевъ гласи: (Чете) „Предложение за прередактиране на втората алинея отъ чл. 13 отъ закона за физическото възпитание на българската младежъ:

„Всички однородни дружества за физическо възпитание сѣ длъжни да членуватъ къмъ съответния върховенъ сѣюзъ (федерация), какъвто може да има само единъ за всѣки родъ“.

Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка.

Отъ лѣвицата: Малцинство.

П. Миновъ (з. в): Гласувайте обратното.

Председателстващ В. Димчевъ: Мнозинство, Събранието приема.

Които приематъ второто предложение на г. Коста Николовъ, което гласи: „а сѣюзитѣ (федерациитѣ) сѣ длъжни да приематъ дружествата такива, каквито сѣ при влизане въ сила настоящия законъ“, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

К. Николовъ (д. сг): Болшинство е.

Отъ лѣвицата: Пакъ малцинство.

Председателстващ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за физическото възпитание, както се докладва съ приетата поправка, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 36).

Пристъпваме къмъ следващата точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за приемане дарението на г-жа Луиза и г-нъ Димитъръ М. Станишеви.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ Д. Мангърровъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателстващ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за приемане дарението на г-жа Луиза и г. Димитъръ М. Станишеви, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 37).

Пристъпваме къмъ следващата точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ Д. Мангърровъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивитѣ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 66)

Председателстващ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Илия Януловъ.

И. Януловъ (с. д): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Законопроектъ за допълнение и измѣнение на закона за Българската народна банка се явява, както виждате, на сцената всѣки две години презъ 1926 г., презъ 1928 г. и сега, презъ 1930/1931 г. Не казвамъ това като упрѣкъ, заради това, защото ние видѣхме, че банката влѣзе въ единъ новъ пѣтъ, че тя скѣса съ традициитѣ на своя животъ въ продължение на 50 години, единъ животъ, свързанъ съ стопанството, съ насърчение на производството въ България, и се обърна въ чисто емисионна банка. Но въ всѣки случай го казвамъ, за да спра сериозното внимание на народното представителство върху всички измѣнения, които се прокарватъ много пѣти въ една унила зала на Народното събрание, защото въпроситѣ сѣ много специални, но тѣ въ послѣствие иматъ

много тежки и решителни последствия за финансите и за стопанството на България. Безспорно е, че този законопроект би трябвало да се свърже с общата финансова политика на г. министъра, обаче аз имам предвид, че г. министърът на финансите в скоро време, в връзка с бюджетите, ще ни направи своето финансово експозе и, следователно, не намирам сега за удобно и за умътно да задавам редица въпроси върху финансовото състояние на страната и политиката на г. министъра, защото това ще бъде единствено много голям дебат, и мистото му ще бъде, както казах, след няколко дни в връзка със експозето на г. министъра на финансите, г. Моллов. Сега аз ще се огранича само в границите на законопроекта.

Г. г. народни представители! Вие знаете, че Народната банка се свързва с другите банки в чужбина, наречени емисионни, и по този начин тя си създаде една sui generis интернационална общност — тя става едно звено от големата финансова интернационална връзка в света. Нищо по-добро от това, ако нямаше една голяма опасност, каквато винаги грози малкия, когато е в съюз, в съприкосновение с големите. Не бива да забравяме, че нашите финансови въпроси малко по-малко се изместват от тази зала и се преместват в Женева, в така наречения финансов комитет, за който има едно голямо заблуждение в България, че е част от Обществото на народите и че представлява една върховна санкция на общочовешката съвест, едно творение на пакта за този съюз на народите; в същност, той е единствено комитет на 14 души експерти, големи финансиста, директори на банки, и ако поставим нашата финансова политика в неговите ръце, безспорно, тя ще бъде в ръцете на един голем банков интернационал. В този център се решават и българските въпроси и там се дават директиви за преместване в Базел, където е седалището на Интернационалната банка за международни плащания, както казваме ние на български, а в същност Интернационална банка на международни изравнения, или, както я казваме, международна банка на репарациите. Безспорно е, че този център Женева е свързан с Базел. Решения, взети напоследък в Женева, са прескранени в последното заседание, на 1 февруарий, в Базел, и управителният съвет на Интернационалната банка се е силзвал на утвърдения на финансовия комитет. В същото време и решенията, взети в Базел от страна на управителния съвет на тази Интернационална репарационна банка, играят много важна роля в финансовия комитет в Женева. В всеки случай, там се образува един голем център. Този голем център решава финансовите въпроси на много държави, особено на победените държави, свързани с репарационни плащания. Но ако една Германия може да реагира срещу тези решения, аз не виждам България да проявява тая способност, това умение, тая воля. И оттам е големата опасност. Тая опасност ние я съглеждаме, не само ние, малките, тук, в ориента — тая опасност от волята на финансовия интернационален капитал, налагана безогледно на политиката в някои страни, се съзира дори в една граматна империя — Великобритания. Не е случайна последната реч на Лойд Джордж в парламента в Лондон. В тая си реч той изрично спира вниманието на Англия и на целия свят, че, след минаването на 11 години от свършването на войната, най-големите беди се дължат до голяма степен на едностранчивото гледане на финансовия капитал. Той казва, че финансовият капитал в Англия стана причина за една неуместна и прибързана дефлация, едно прибързано връщане към златния еталон, за едно много бързо свършване на преговорите с Съединените щати и фиксирането на глобалната сума на военните дългове на Великобритания към Съединените щати, и в същото време се забелезва как лондонското „Сити“ възпира всичките големи финансови, социални и стопански инициативи на Макдоналд. И всичко това се върши с една цел — с каквато цел международният капитал сваля Ерио в Франция и с каквато цел той се налага тук, на Балканите.

Ето защо, ние трябва да бъдем много предпазливи, трябва да бъдем много внимателни към тези директиви. Ние ги възприемаме направо, ние ги възприемаме буквално и ние влизаме така в конфликта не само с нашето стопанство — както бѣ по въпроса за чисто емисионната форма на Българската народна банка — но ние въ подробности влизаме в конфликта с елементарното отправление на българската държава, в който конфликт сега рѣцетъ ви сѣ свързани така, че не можете

да насѣчете монети. Ние сме задължени предъ финансовия комитетъ — и всичко това въ България, въ Народното събрание, законно е оформено — сѣ събраната сума отъ печалбитѣ отъ сѣчене на монети, както свършено неправилно се казва, а въ сѣщностъ отъ тая инфлация, да погасяваме дълга на държавата къмъ Народната банка, и трѣбва да ходимъ, да протѣгаме рѣка за оборотни срѣдства, да се молимъ, и въ края на краищата трѣбва да остане една отворена врата, неизвестно къде и какъ, за да разполагаме съ малко оборотни срѣдства. Всичко това се решава не тукъ, въ Парламента, а въ Женева.

Г-да! Вземайки предъ видъ, че ние вече и сѣ тая свършена форма на Народната банка, сѣ нейното откъсване отъ българското стопанство, и, второ, сѣ нейното откъсване отъ финансите на българската държава, достигнахме до големи вътрешни жизнени конфликти, за да не можемъ да отправимъ правилно нито нашето стопанство, нито нашите финанси, азъ ви спирамъ вниманието — възъ основа, следователно, не на теоритически съображения, а възъ основа на тази наша малка и страшна практика въ течение на последните четири години — върху внесенния законопроектъ. Той какво казва? Той казва точно това, което азъ намирамъ въ решенията, взети преди няколко седмици въ Базелъ. А тези решения, взети въ Базелъ, сѣ точно препорѣжитъ на финансовия комитетъ. Ние ги оформяваме. Е добре, но въ сѣщото време се явяватъ известни съмнения: де е тази голяма сигурност на Банката за международни плащания, за да можемъ ние да достигнемъ до една такава интимностъ, че за засилването на тая интимностъ — въ законопроекта изрично е казано — може да се наруши законътъ за Българската народна банка, и, вънъ отъ сѣлжитѣ, които сѣ посочени въ закона за Българската народна банка, допускатъ се всички сѣлки, които могатъ да ни сближатъ, да създадатъ една интимностъ между Българската народна банка и Банката за международни плащания, стига само тези нови, неразгледани, негласувани, неприети отъ насъ сѣлки да бждатъ въ хармония съ девизната политика — на кого, на Парламента, на правителството — не, на Народната банка? А коя е тя? Само запазването на лева? То е единъ принципъ. Можемъ ли ние да откъснемъ девизната политика на Българската народна банка отъ финансовата политика на българската държава, а тая последната — отъ общата стопанска и финансова политика въобще на държавата? Какъ тогава ние можемъ да достигнемъ дотамъ, че откъсването на Българската народна банка въ единъ самостоятеленъ емисионенъ институтъ може да доведе дотамъ, че тя да има собствена, различна отъ тая на държавата, девизна политика, и какъ, като целъ на тая политика, ние можемъ да посочимъ сближението ѝ сѣ Банката за международни плащания? Ето виждате едни мъчни въпроси, по които бихме желали да чуемъ обясненията на г. министъра на финансите.

Но, г-да, азъ ви казахъ, че задачитѣ на тая голяма интернационална репарационна банка, дотолкозъ, доколкото тѣ се мждатъ да ги прокаратъ въ настоящия законопроектъ, ние вече ги имаме, ладени сѣ като решения на тая банка, и първото годишно събрание, което ще стане на 19 май въ Базелъ, и на което ще присѣствуватъ представители на 22 емисионни банки, следователно, и на нашата банка, ще представлява действително единъ интернационаленъ феноменъ отъ извънредно голѣмъ мащабъ, едно събитие, което досега не е ставало на земното кълбо — свързването на всички емисионни институти въ целия святъ. Вие ще кажете: какво по-добро отъ това? Но, пакъ ще повторя, ние сме въ положение на слабия и трѣбва да бждемъ много внимателни — да използваме думитѣ на Лойд Джордж.

И сега ние се намираме предъ единъ законопроектъ, който се опитва да конкретизира тези намѣрения, тези стремления на тая Банка за международни плащания въ две форми, които сѣ много съблазнителни за българската хазна, за българското съкровище и Народната банка, но които въ сѣщото време могатъ да доведатъ до доста големи усложнения.

Въ първия членъ на внесенния законопроектъ за допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка се казва, че Българската народна банка може да закупува за сѣтка на Банката за международни плащания и на другите емисионни банки записи на заповѣди и всички други ефекти, но подъ едно условие — да ги гарантира, и въ сѣщото време, второ, да прави реескоти. Българската народна банка има сѣдебенъ портфейлъ не много малък. Отъ друга страна, ние сме свидегели, какъ числото на протестираните ефекти все повече и повече

расте: въ 1929 г. бѣха 2 милиарда лева и нѣщо, а въ 1930 г. надминаватъ 3 милиарда.

Азъ питамъ: Българската народна банка, като възприема така на радостно сърдце една директива, дадена ѝ направо отъ Банката за международни плащания, за да гарантира всички тѣзи ефекти, дава ли си точна смѣтка за голѣмитѣ опасности отъ това гарантиране? Азъ познавамъ добритѣ страни на гарантирането въ тая смисълъ, че се дава възможностъ на закупуване и на реесконтин на български ефекти, дава се възможностъ за внасяне въ България на злато, на чужди капитални, но въ сѣщото време това става не направо чрезъ гаранцията на частния капиталъ, както идва, но чрезъ гаранцията на Българската народна банка. А въ България гарантѣтъ плаща често отъ нѣколко години. И трѣбва да се знае, че Българската народна банка, следователно, поема една много голѣма отговорностъ спрямо себе си. Съгласно конституцията, въ такива случаи управителѣтъ на Българската народна банка може да дойде тукъ и да даде обяснение. Това не е задължително: министърѣтъ на финанситѣ може да ни даде тѣзи обяснения. Тѣзи обяснения, обаче, не трѣбва да бѣдатъ сантиментални: „Азъ не нося никаква отговорностъ, Банката е автономна“. Г. министърѣтъ на финанситѣ, азъ се надѣвамъ, че ще ни даде обяснения, които е почерпилъ отъ Българската народна банка.

Преди всичко, би било желателно г. министърѣтъ на финанситѣ да ни каже дали този законопроектъ е изработенъ отъ управителния съветъ на Българската народна банка или отъ Финансовото министерство и тогава ние да преценимъ добритѣ и лошитѣ страни отъ поемането на единъ такъвъ колосаленъ ангажментъ отъ страна на Българската народна банка. Г. министърѣтъ въ едно свое интервю бѣше казалъ, че това е единъ активъ. Безспорно, това е активъ, защото ще се внесатъ пари, но не може г. министърѣтъ на финанситѣ да не знае голѣмата опасностъ, на която азъ спирамъ неговото просвѣтено внимание, отъ гарантирането. Като поддържамъ въ борбата, която вода противъ г. министра на финанситѣ, че Българската народна банка трѣбва да бѣде подчинена на него като върховенъ представителъ на българскитѣ финансии, азъ го питамъ: дали Българската народна банка е дала достатъчно обяснения по тая опасностъ, която представлява гарантирането за изплащане на търговскитѣ ефекти, купени за смѣтка на други емисии банки и на Банката за международни плащания, както и да ги ресконтинира? Дали всичко това не е едно възприемане на едно отъ голѣмитѣ решения на Банката за международни плащания? Зашото едновременно съ твърдението на правителството, че съ това се прави едно голѣмо улеснение на страната съ внасяне на кредитъ на девизи, на злато, азъ ви посочвамъ и едно решение, взето въ последното заседание на управителния съветъ на Международната репарационна банка, която, разполагайки въ този моментъ съ наличностъ 1.708.000.000 швейцарски франка, е решила да ги пласира по такъвъ начинъ, щото да бѣдатъ напълно гарантирани, като въ сѣщото време тя взима нѣкои други много мѣдри решения, именно да намали пренасянето на златото съ образуването на единъ международенъ клирингхаусъ въ Базелъ за уравниване на всички златни сдѣлки, безъ да има нужда отъ пренасянето метала, безъ да има нужда отъ пренасянето на девизи, като сѣщевременно решава, че сумитѣ на тая банка могатъ да бѣдатъ депозирани въ Лондонъ, въ Парижъ, въ Ню-Йоркъ и да стоятъ тамъ на смѣтка; по този начинъ да се направи едно голѣмо улеснение на международнитѣ златни трансакции. Въпросътъ, както виждате, г-да, е доста сложенъ. Но моя въпросъ е доста ясенъ, и г. министърѣтъ ще бѣде така добъръ да ни каже какви сѣ обясненията на Българската народна банка, когато се решава да направи това голѣмо добро на стопанството. Добре е, че ще се внесатъ пари, но сѣщевременно, казвамъ, ние трѣбва да преценимъ и голѣмитѣ опасности отъ това.

Азъ намирамъ, че съ новата точка 20 на чл. 35 се отива доста далечъ и азъ бихъ молилъ г. министра да ни даде обещание, че въ комисията ще се съгласи да се направи известно измѣнение. Въ този новъ пунктъ се казва, че се дава право на Българската народна банка да сключва съ Банката за международни плащания всички видове сдѣлки, които тя е властна да предприема съ целъ да насярди сътрудничеството между централнитѣ банки, сдѣлки, които, макаръ и непредвидени въ настоящия законъ, биха били съобразни съ девизната политика на Народната банка. Тукъ има известенъ елементъ за безпокойствие. Въ чл. чл. 33, 34 и 35 отъ закона за измѣнение и допълнение закона за Българската народна банка отъ 1928 г. е предвидена цѣла редица отъ сдѣлки, които Бъл-

гарската народна банка може да извършва съ емисионнитѣ банки. Сега вие казвате, че тия сдѣлки тя може да ги извършва не само съ емисионнитѣ банки, но и съ Международната репарационна банка. Но защо, г. г. народни представители, вие казвате, че тя може да извършва и такива сдѣлки, които не сѣ предвидени въ закона? Г. министърѣтъ на финанситѣ ще бѣде пакъ така добъръ да ни каже какви обяснения дава банката, какво разбира подъ „сдѣлки, макаръ и непредвидени въ настоящия законъ“. Вие знаете съ каква точностъ бѣха опредѣлени тия сдѣлки, какви дебати станаха, напр., по въпроса, че нашата Народна банка не може да влага свои пари въ капиталъ на чужда банка и затуй сега се предвижда нова точка 4 къмъ чл. 37 въ смисълъ: „Тя — Българската народна банка — може, обаче, да участвува въ капитала на Банката за международни плащания“. Утре, г-да, може да се допустне банката да сключва и други нѣкои сдѣлки. Имаме единъ законъ, въ който безсѣмнено може да се направи измѣнение, ако вие ни убедите, че това е необходимо, но да позволявате банката да сключва изобщо всички сдѣлки, макаръ и непредвидени въ закона, които да ни оближатъ съ Интернационалната репарационна банка и, второ, тия сдѣлки да не бѣдатъ въ противоречие съ девизната политика на Българската народна банка, ще се съгласи г. министърѣтъ, който толкова години борави съ финансии, че това е общо казано, нѣма никакви граници. Това прехвърляне правото на Парламента да опредѣля задачите на Народната банка, макаръ и автономна, върху управителния съветъ на банката, е едно откъсване отъ нашата властъ на политиката на Българската народна банка и нейната автономия се обръща въ една абсолютна самостоятелностъ спрямо българската държава, обаче въ пълна зависимость отъ Интернационалната банка. И мене ме безпокои да не би съ нейнитѣ решения, при стѣсненото финансово и стопанско положение на България, да се стигне дотамъ. Безспорно е тогава, че се намираме предъ една голѣма опасностъ. Този законопроектъ, очевидно е, се внася отъ Народната банка съ съгласието на правителството, и правителството като иска да го прокара, ще го прокара. Обаче азъ ходатайствувамъ предъ г. министра да ни даде необходимото обещание, че въ комисията ще бѣде премахната новата точка 20 къмъ чл. 35, като се даде увѣрение отъ г. министра, който никога не е прѣчилъ на Народната банка въ нейнитѣ сдѣлки и политика, че българското правителство винаги ще бѣде готово, ако е необходимо, да допустне банката да сключва и други сдѣлки, като внесе необходимия законъ за това въ Народното събрание.

Г. г. народни представители! Въ заключение азъ пакъ искамъ да напомнимъ голѣмитѣ думи на Лойдъ-Джорджъ. Ние не можемъ да искаме отъ нашия министъръ на финанситѣ, при положението, въ което се намираме, при мащаба на България спрямо Велико-Британия, да каже тия думи на недовѣрие, на критика, да каже тия жестоки думи къмъ международния финансовъ капиталъ. Лойдъ Джорджъ, обаче, достига дотамъ, че казва: „Ние имаме ветото, запрещението на лордоветѣ; отървахме се отъ него и попаднахме на едно много по-мръсно вѣто — това на интернационалния капиталъ“. Ако ние не можемъ да кажемъ това, то ние можемъ да теглимъ голѣма поука отъ тия негови думи, че не бива да имаме едно слѣпо подчинение на директивитѣ на международния финансовъ капиталъ, първо, защото той не може да се води и никога не се е водилъ отъ други съображения, освенъ отъ свои лични, които нѣматъ нищо общо съ нашата финансова независимость, и, второ, защото не бива по никакъвъ начинъ нашето финансово и стопанско затруднение да даде възможностъ за отегчаване финансовото положение на България дотамъ, щото да бѣде засегната самостоятелността, независимостта на финансовата и стопанска политика на България вече и формално, следъ като е била засегната по сѣщество. И затова не бива да приемемъ, че безъ съгласието на Народното събрание, безъ измѣнение на закона, нашиятъ *sui generis* клонъ на Банката за международни плащания, въ лицето на Българската народна банка, да може да сключва всѣкакви сдѣлки, които смѣта за добри, стига тѣ да съответствуватъ на девизната политика на Народната банка, т. е., на девизната политика на тази голѣма Банка за международни плащания. Нека бѣдемъ внимателни. Нашиятъ съветъ ще бѣде отъ полза за цѣлата страна.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Други записани да говорятъ по законопроекта нѣма.

Има думата г. министърѣтъ на финанситѣ.

Министър В. Моллов: Г. г. народни представители! Уважаемият г. Янулов има добрината да се занимае с един малък законопроект и по тоя случай да произнесе много едри приказки.

Преди всичко, той започна с думитъ, които известният английски политик Лойд Джордж, е произнесъл в един момент на лично отчаяние, може би, от неуспехитъ, които той непрекъснато от десет години насам претърпява в всичките области на своя обществен живот, и поиска тѣзи думи да ги пренесе тук, обаче като им даде другъ смисъл и друго значение. Лойд Джордж не се е борилъ съ Банката за интернационални плащания, нито съ Английската банка; той говори за Сити, за частнитъ банки. Отъ негово становище той може да има право — то е негова работа. Дали английскитъ банкери сѣ следвали една правилна монетна политика; дали вследствие на тая политика златото, което се намира въ Английската банка, емигрира въ Банкъ де франсъ; дали английскитъ държавни бонове се сконтиратъ по-високо на пиятата въ Сити; дали английскитъ банкери, покани да подпомагатъ известни усилия на английското съкровище, сѣ имали правиленъ възгледъ или последното е имало по-правиленъ възгледъ — това сѣ въпроси, които тукъ нѣма защо да дебатирате

Н. Пждаревъ (д. сг): Когато нѣмаме работа, и това можемъ да направимъ!

Министър В. Моллов: Въ всѣки случай, неговитъ думи не се отнасятъ къмъ случаитъ, за които се отнася законопроектътъ, който днесъ разискваме. Този законопроектъ се внася по искането на Българската народна банка. Българската народна банка въ практиката, която има вече въ течение на две години, е дошла до убеждението, че въ известни отношения действащиятъ законъ е много формалистиченъ много строгъ, ограничава известни възможности, на Българската народна банка въ известни моменти да използвава чужди сръдства, чужди кредити, или да помага по единъ определенъ начинъ съ кредититъ, които тя би имала вследствие на една нова кредитна политика, която започва да се развива не само въ Европа, а може да се каже въ цѣлъ свѣтъ.

Българската народна банка, при своитъ строги статуту, е намѣрила, че има случаи, при които тя не би могла да действува, безъ да иска едно специално измѣнение на закона. Миналата година държавитъ образуваха Банката за международни плащания въ Базелъ, не само за приближане на репарационнитъ плащания и за разпредѣлението имъ, но и за извършване на една друга, по-висока задача — съ сръдствата, които презъ известно време могатъ да бждатъ на нейно разположение, да извършва не само европейска, но една международна, свѣтовна монетна политика. Действително, Съединенитъ-щати не взематъ активно участие въ тази банка, но при все туй тѣ сѣ дали съгласието си за образуването на тази банка, и единъ отъ тѣхнитъ видни хора е председателъ на управителния съветъ на тази банка. Тази монетна политика, отъ която зависи и кредитната международна политика, се намира въ тѣсна връзка съ политиката на другитъ емисионни банки. Тя е политика на разпредѣление на кредита, на създаване на благоприятни условия за кредитъ въ държави, които нѣматъ такива условия, политика, която отива до разпредѣление на златото въ различнитъ страни.

Безъ да влизамъ въ подробности, ще кажа, че Банката за международни плащания зае едно мѣсто, за което порано, въ Генуеската конференция, е говорено много. Защото планътъ за организацията на емисионнитъ банки върху известни начала е одобренъ отъ международната конференция въ Генуа презъ 1922 г. На тази организация, планирана тамъ пакъ отъ техници-финансисти, банкери и пр., липсваше единъ централенъ институтъ, който да обединява всичкитъ усилия, и, следователно, възъ основа на една международна солидарност, да разпредѣля, да помага, да дава на известни мѣста това, което липсва и което е въ излишекъ на други.

Миналата година тази банка за международни плащания, желайки да привлече като участници въ своя капиталъ и други емисионни банки, покани и Българската народна банка да вземе участие съ известна вноска, срещу известно количество акции, които тази банка предостави на първоначални цени на нашата емисионна банка. Сега, по статутитъ на нашата Народна банка, тя не може да вземе участие въ нѣкакво друго банково учреждение. Обаче, би ли било разумно, щото нашата Народна банка да стои настрана отъ Банката за международни плащания? Преди всичко, тамъ ще отиватъ нашитъ репара-

ционни плащания, и желателно е да имаме възможностъ да видимъ, по каквъ начинъ тѣ се преобрѣщатъ, разпредѣлятъ и т. н. На второ мѣсто, тамъ се събиратъ грамадни сръдства: последниятъ балансъ на Банката за международни плащания говори за милиарди швейцарски франка. Следователно, тя става единъ действително най-важенъ централенъ — не емисионенъ — банковъ институтъ. Ясно е, че нашата Народна банка има всичкия интересъ да бжде въ единъ тѣсенъ контактъ съ тази банка. Таквъ тѣсенъ контактъ не може да се създаде, освенъ чрезъ едно участие въ нейния капиталъ. То е дадено на Българската народна банка, както ви казахъ, при най-добри условия; дадено е при едно зачитане на Българската народна банка и на България. Има нѣкои държави, които не участвуватъ въ тази банка поради туй, че тѣхнитъ централни банкови институти, вследствие на известни специални условия, въ които се намиратъ, не сѣ били дори казани, но Българската народна банка е имала тази честъ. И следъ съвѣщение между управителното тѣло на Българската народна банка и правителството, ние намѣрихме, че е целесъобразно, че е добре да разрешимъ на Българската народна банка да вземе участие въ капитала на Банката за международни плащания. Тя отъ туй нищо не губи, а печели даже отъ чисто финансово и банково становище.

И. Януловъ (с. д): Съ каква сума?

Министър В. Моллов: Не помня въ този моментъ колко акции бѣха. — Ние решихме, следователно, че това участие е желателно, макаръ законътъ за Българската народна банка, който е изработенъ въ съгласие съ други банкови авторитети, да не позволява това. Не е тайна за никого, че той е изработенъ отъ управителя на Българската народна банка и отъ управителя на Английската банка и други специалисти. Следователно, всичко онова, което въковниятъ опитъ на най-солидното банково учреждение въ свѣта е могълъ да даде, е било прокарано, при специалнитъ условия, въ които ние живѣемъ, и въ закона за Българската народна банка. Трѣбваше да се вземе съгласието на финансовия комитетъ при Обществото на народитъ, който е вземалъ активно участие въ създаването на закона за Българската народна банка, и който постави това ограничение: Народната банка да изтегли своитъ пари отъ банковитъ учреждения, въ които тя не участвува и да не участвува въ такива занаяпредъ. Следъ разисквания презъ м. септемврий, дойдохме до заключението, че участието на Българската народна банка въ Банката за международнитъ плащания е една придобивка за Народната банка. Сѣтамъ, че и въ сръдбата на Народното събрание това измѣнение въ закона за Народната банка нѣма да срещне нѣкакво противодействие. Това е, отъ миналата година, а едва сега внасяме измѣнение въ закона за Народната банка, следъ като сме получили съгласието на всички фактори

Но не е само този случай, въ който Народната банка се намира въ известно затруднение. Тя среща и друго едно затруднение, което се премахва съ новата алинея къмъ точка 16 на чл. 35, която алинея смущава г. Януловъ. Не чуждиятъ капиталъ иска това измѣнение, а Народната банка. Българската народна банка въ положението си на емисионенъ институтъ, при конкуренцията на частнитъ банки въ София, които работятъ съ чуждъ капиталъ, при много по-малки лихви и които поради това могатъ да пробиратъ своя портфейлъ, се видѣ поставена едва-ли не на трето, на четвърто, на пето мѣсто следъ тѣзи банки, т. е. първокачествениятъ портфейлъ отива въ частнитъ банки, а непървокачествениятъ каточели има тенденцията да отива въ Българската народна банка. Портфейльтъ, който се събира отъ частнитъ банки, може да се ресконтира въ Народната банка, обаче тя своя собственъ портфейлъ не може да ресконтира въ никоя банка, както правятъ частнитъ банки предъ своитъ централи въ странство. Тогава Българската народна банка, следъ дълги съвѣщания, следъ дълги опити, следъ търсене начинъ да излѣзе отъ това положение, да привлече къмъ себе си, отъ една страна, единъ първокачественъ портфейлъ и, отъ друга страна, да улесни една банкова операция възъ основа на този портфейлъ, следъ преговори презъ м. септемврий миналата година съ Банката за международни плащания, дойде до тази нова алинея къмъ точка 16 на чл. 35, споредъ която, като запазва портфейла у себе си — разбира се, това е случай in extremis, не е случай на една обикновена практика — може, срещу една своя гаранция, че този портфейлъ ще бжде изплатенъ своевременно, да се отнесе къмъ Банката за международни пла-

щания и други емисии банки и оттам да получава по общия банков ред известни кредити. Както виждате, частните банки сж изключени. Значи, това се отнася — да употребя единъ терминъ, който нѣма да бѣде точенъ — до народни банки. Всички емисии банки иматъ горе-долу характеръ на народни банки, независимо отъ формата, въ която сж съставени, и сж винаги въ най-тѣсенъ контактъ съ съответните правителства. Финансовитѣ министерства винаги иматъ участие въ управлението на тѣзи банки или пъкъ упражняватъ единъ ефикасенъ контролъ върху тѣхъ. Въ всѣки случай, емисии банки, каквато и да е формата имъ, се считатъ въ сжщностъ банки народни и, следователно, не гонятъ целитѣ на частната банка, която насочва дейността си изключително къмъ осществяване на печалби. Къмъ тѣхъ се прибавя и Банката за международни плащания.

А. Малиновъ (д): Искамъ да Ви попитамъ: Българската народна банка, и безъ тази клауза, че тя ще гарантира, нали остава гарантъ за своя портфейлъ?

Министъръ В. Молловъ: Трѣбва изрично да се каже; иначе портфейлтѣ трѣбва да се препрати тамъ, където се сконтира. А така би останалъ тукъ.

А. Малиновъ (д): А, значи могатъ да откажатъ приемането?

Министъръ В. Молловъ: Именно. Пък и тѣ не сж въ състояние да го екзамениратъ. Частната чужда банка има пълното доверие на своя клонъ тукъ, който гарантира за добротѣността на портфейла, и въз основа на тази гаранция ресконтира лесно портфейла на клона. За нашата Народна банка, обаче, това не е възможно. Следователно, съ това допълнение на закона нашата Народна банка си създава едно улеснение. Но веднага ще кажа, че това не е една операция ежедневна, а една операция, която Народната банка ще извършва, когато тя намѣри, че е дошло време да използва този портфейлъ, който има. Тѣй че, азъ смѣтамъ, че въ това отношение не може да съществува никаква опасностъ.

П. Палиевъ (д. сг): Въ сжщностъ реесконтъ нѣма да има. Това е една гаранция.

Министъръ В. Молловъ: Да, гаранция е. Въ такъвъ случай ще има винаги решение на управителния съветъ на Народната банка. А решението на управителния съветъ на Народната банка е пълна гаранция за насъ, защото въ този съветъ влиза представителъ на търговското съсловие и едно лице, избрано отъ окръжните съвети. А най-сетне, г. г. народни представители, недейте забравя, че Финансовото министерство има свой органъ въ управителния съветъ на Народната банка, който неговъ органъ винаги въ подобни случаи иска съгласието на министра на финанситѣ, който пъкъ отъ своя страна винаги е въ контактъ съ министър-председателя и съ Министерския съветъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): То е сжществено.

Министъръ В. Молловъ: Естествено е, че една подобна операция никога не може да бѣде извършена, ако тя има голѣмъ обемъ безъ знанието и съгласието на министра на финанситѣ, респ. на цѣлото правителство.

Отъ новата точка 20 къмъ чл. 35 сжщо така нѣма опасностъ, г. Януловъ. И това измѣнение не се иска отъ Банката за международни плащания, а отъ нашата Народна банка. Вие, г. Януловъ, казвате, че има голѣма опасностъ отъ това, дето се дава право на банката да сключва сдѣлки, макаръ и непредвидени въ закона; че всички операции, които може да върши банката, трѣбва да сж предвидени въ закона. Вѣрно е, че трѣбва да сж предвидени, но законътъ е законъ, а животътъ е животъ, и животътъ създава нови операции. Значи, всѣка една нова операция би трѣбвало да води къмъ измѣнение на закона за Народната банка. Тогава какво би се получило? Ако далена операция трѣбва да стане веднага, ние ще я извършимъ и следъ това ще искаме измѣнение на закона, за да покриемъ нашата отговорностъ. Обикновено за банковите операции не може да се иска предварително измѣнение на закона. Колкото и бързо да работи Народното събрание, при все това въ подобни случаи това не е възможно.

Границитѣ на тѣзи операции се опредѣлятъ отъ девизната политика на България. Каква е девизната политика на България? Това не сж операции за добиване на прѣсни срдства, за сключване на нѣкакъв заемъ, това сж операции за поддржане на девиза. Емисии банки.

подъ ръководството на Банката за международни плащания, се събиратъ и помежду си решаватъ известни въпроси за поддржане на девиза. Поддржането на девиза може да стане чрезъ гаранция, чрезъ взаимни операции чрезъ револверъ кредитъ или дългосроченъ кредитъ. Могатъ да се намѣрятъ различни начини и форми за поддржане на девизата. Не желая да говоря за известни случаи, които сж станали вече — не у насъ, а въ други две държави. Никжде въ пресата нѣма да намѣрите нѣщо писано по това, никой нѣма да ви каже, и ако попитате нѣкой отъ подланицитѣ на тѣзи държави, той ще отрече. Обаче операцията е станала въ интереса на поддржане девиза. И затуй се казва тукъ: операции, които биха били съобразни съ девизната политика на Народната банка, макаръ и непредвидени въ закона. За поддржането на девизата би трѣбвало нѣкой пътъ да се извърши една операция не въ 24 часа, а въ 24 минути. Заради туй това измѣнение на закона за Народната банка е наложително и то е искано отъ нея, не е искано отъ друго. Недейте мисли, че други иматъ нѣкакъв интересъ да ни подкрепятъ въ такава една посока. Не. Но Народната банка трѣбва да има възможностъ въ известни случаи да действа по-свободно, по-спокойно, по съ развързани ръце при това общо ограничение: сдѣлжитъ да бждатъ съобразни съ нейната девизна политика. Разбира се, правителството винаги ще е въ течение на всички тия сдѣлки. Азъ ви казахъ, че въ всѣко заседание на управителния съветъ на Българската народна банка присѣтствува делегатъ на Финансовото министерство. Не само туй, управителтъ на Българската народна банка е въ непрекъснатъ контактъ съ министра на финанситѣ и съ министър-председателя и можете да бждете увѣрени, че всѣка подобна сдѣлка ще се оценява не само отъ управителния съветъ, но и отъ всички останали фактори и, следователно, не може да представлява отъ себе си нѣкаква опасностъ.

По-нататъкъ не бихъ желалъ да говоря, но не бихъ желалъ и да заключа съ думитѣ на Лойдъ Джорджа, който малко се разкайва за своитѣ думи, но много пакости направилъ съ тѣхъ, обаче съмъ убеденъ, че скоро ще бѣде принуденъ да се разкае, защото той се е заловилъ да се бори съ банкеритѣ въ Сити, макаръ силитѣ му да не сж толкова голѣми, за да може да се пребори съ тѣхъ и да ги събори.

Азъ ви моля да приемете сега законопроекта, а въ парламентарната комисия ще покана и управителя на Българската народна банка да ви даде и други технически обяснения, каквито бихте желали да получите.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ на първо четене законопроекта за допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема. Законопроектътъ отива въ комисията.

Пристъпваме къмъ следващата точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за създаване институтъ на заклетни счетоводители.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ Д. Мангровъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивитѣ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 61)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Илия Януловъ.

И. Януловъ (с. д): Г. г. народни представители! Законопроектътъ самъ по себе си е много добъръ. Той се явява като едно допълнение на закона за защита на влоговетѣ. Ще трѣбва, обаче, да признаемъ, че въ законопроекта има много голѣми несъобразности, вследствие на което нѣма да може да достигне своята задача. Създаването на този институтъ на заклетитѣ счетоводители предизвика известни протести. Защо, г. г. народни представители, се явява едно въднение въ срѣдата на счетоводителитѣ въ България, тогава, когато се внася единъ законопроектъ въ тѣхенъ интересъ? Защо сж всички тѣзи протести и изложения отъ тѣхна страна вмѣсто да благодарятъ на г. министра, че внася тоя законопроектъ, за който по принципъ не може да се каже лоша дума? То е заради туй, защото въ чл. 2 се постановява, че нѣкои счетоводители нѣма да влѣзатъ въ този институтъ, а въ сжщото време създава привилегии за други счетоводители да влѣзатъ въ този институтъ. Съ създаване на тоя институтъ се дава възможностъ за прилагане труда на много х-ра, специализирали по счетоводство, създава се възможностъ за пасиране труда на много интелектуални работници. Надѣвамъ се, че въ комисията г. министрътѣ ще се съгласи да се взематъ подъ внимание нѣкои протести и искания. Защо? Защото съ зако-

нопроекта се дава право да влѣзатъ въ института нѣкои лица, които не заслужаватъ, а други лица се изключватъ. Отъ нѣкои статии въ печата, напр. въ в. „Знаме“, и въ други нѣкои вестници, както и отъ изложението на счетоводителитѣ, можахъ да схвана, че нѣкои лица, които се допускатъ, не би трѣбвало да влѣзатъ въ този институтъ и обратно. А лицата, които ще влѣзатъ въ института на заклетитѣ счетоводители, ще добиятъ много голѣми права: да бждатъ експерти въ сѣдилищата, синдици по несъстоятелности и т. н. По силата на тоя законъ само тѣ ще бждатъ викани за експерти и никой другъ. Въ такъвъ случай смѣта се, че главното условие, на което ще трѣбва да отговаря едно лице, за да бжде членъ на този институтъ, е да разбира счетоводство. Но вие ще видите, че съ чл. 2, буква б се допускатъ за членове на института и лица съ висше образование по административно-стопански или държавно-стопански, или правни науки, стига да иматъ иванадесетъ годишна служба въ банки и т. н. И азъ намирамъ много основателни изложения въ една статия въ нощния брой на в. „Знаме“ възражения на г. Берберовъ. Той казва, че лица съ висше търговско образование, които сѣ служили непрекъснато 9 години въ банки като счетоводители, не могатъ да влѣзатъ въ този институтъ, а други, които сѣ били чиновници въ банки, напр. юрисконсулти, не могатъ да влѣзатъ въ института на заклетитѣ счетоводители. А може да имаме и такъвъ случай: лице, свършило търговска академия и заемало въ продължение на 10 години службата въ нѣкое търговско предприятие като кореспондентъ, секретаръ или касиеръ, може да бжде признато за заклетъ счетоводителъ, безъ да е добило нѣкаква счетоводна практика. Такова лице не може да бжде добъръ счетоводителъ, а камоли да бжде експертъ на смѣтките, които сѣ водили други счетоводители. Друго лице, свършило юридическия факултетъ при Университета, постѣпило чиновникъ въ сѣдебното отделение на една банка, следъ 12 години служба ще има право да претендира за членство въ института и експертъ по счетоводни въпроси, безъ да е имало презъ това време случай да се запознае дори съ най-елементарнитѣ счетоводни правила и безъ да е учило нито въ гимназията, нито въ Университета счетоводство, защото въ юридическия факултетъ не се изучава счетоводство. А счетоводителътъ на сѣщата банка, който е свършилъ търговска гимназия и висши стопански науки, следъ като е изучавалъ цѣли 7 години счетоводство и следъ като е практикувалъ сѣщото въ продължение на 9 години въ банката, не може да бжде членъ на института. Безспорно — азъ предполагамъ това — винаги върховниятъ съветъ ще приема за членове на института само лица, които сѣ занимавали съ счетоводство. За нѣкои дори се предвижда изпитъ, но всичко това трѣбва да бжде ясно.

Министъръ В. Молловъ: То е свършено ясно. По-ясно отъ туй не може да бжде.

И. Януловъ (с. д): Г. г. народни представители! Този законопроектъ ще внесе известна дисциплина въ счетоводнитѣ спорове, които ставатъ все по-важни и по-важни отъ гледна точка на стопанството. На заклетитѣ счетоводители ще трѣбва да погледнемъ съ всичката сериозностъ и за туй трѣбва да се съгласимъ съ направеното предложение въ протеститѣ, че като елементарно условие отъ всички трѣбва да се изиска въ теоритическа и практическа подготовка специално по счетоводство.

Но възрази ми се отъ г. министра: законопроектътъ е свършено ясенъ. Азъ ви цитирахъ възраженията и самия законопроектъ.

Министъръ В. Молловъ: Вие цитирате това, което е писано по законопроекта, а не самия законопроектъ. Тѣ сѣ две различни работи.

И. Януловъ (с. д): Ще ви цитирамъ чл. 2 отъ самия законопроектъ: (Чете) „а) да иматъ висше търговско образование съ легализиранъ дипломъ и 10 годишна държавна или частна служба въ учреждения или предприятия съ търговски, банковъ, счетоводенъ или финансовъ характеръ, или пъкъ само 7-годишна такава служба, но следъ издържане предварително установенъ приемателенъ изпитъ“. Не се изисква да е ималъ счетоводна служба, а банкова служба. Буква „б“ на сѣщия чл. 2 казва: (Чете) „да иматъ висше образование по административно-финансови или държавно-стопански или правни науки“ — да е свършилъ въ България юридически факултетъ или въ Германия Staatswissenschaft, но не специално по счетоводство — съ легализиранъ дипломъ и 12-годишна държавна или частна служба въ учреждение или предприятия съ тър-

говски, банковъ, счетоводенъ или финансовъ характеръ, достатъчно добре подготвени по счетоводството или пъкъ 10-годишна такава служба, но следъ издържане предварително установенъ приемателенъ изпитъ“.

Министъръ В. Молловъ: Това подчертайте: „достатъчно добре подготвени по счетоводството“.

И. Януловъ (с. д): (Чете) „в) да иматъ срѣдно специално търговско образование съ дипломъ за зрѣлостенъ изпитъ и 20-годишна държавна или частна служба въ учреждения или предприятия съ търговски, банковъ, счетоводенъ или финансовъ характеръ, или пъкъ само 12-годишна такава служба, но следъ издържане предварително на установенъ приемателенъ изпитъ“. Въ всички букви трѣбва да фигурира това изискване да бждатъ добре подготвени по счетоводство.

Не смѣмъ по принципъ противъ законопроекта, а и нашата група безспорно ще гласува за него, но ще трѣбва да се поправи, за да не допустнемъ да се създаде у хората убеждение, че съ този законопроектъ се фаворизиратъ юристите, понеже има 105 юристи въ тая Камара. Трѣбва да се каже ясно, че главното условие, за да бжде едно лице заклетъ счетоводителъ, е да бжде добъръ счетоводителъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Голѣми възражения по законопроекта нѣма, не може и да има, обаче несъмнено е, че тѣй, както той е представенъ, ще възбуди много желания отъ много страни и отъ много лица. Желанието на нѣкои да влѣзатъ въ числото на заклетитѣ счетоводители е понятно само по себе си. Има много лица, които мислятъ, че сѣ счетоводители. Въ моята дългогодишна практика азъ съмъ виждалъ счетоводители и счетоводители; виждалъ съмъ такива, които знаятъ да правятъ не двойно, а тройно и петорно счетоводство, виждалъ съмъ и такива, които не могатъ да разбератъ и най-обикновения балансъ.

П. Палиевъ (д. ср): Има и трети, които сѣ крайно неморални.

Министъръ В. Молловъ: Когато казвамъ петорно счетоводство, разбирамъ, че който е готовъ да прави такава, не може да бжде човѣкъ съ моралъ. И въ срѣдата на счетоводителитѣ въ широкъ смисълъ на думата има лица съ разни интереси и затова при създаването на този законъ трѣбва да бждемъ много внимателни. Право се казва, че лицата, които ще получатъ права на заклети счетоводители, трѣбва да иматъ една подготовка теоритическа и една подготовка практическа. Това е несъмнено. Каква може да бжде първата? Да иматъ срѣдно или висше търговско образование, или висше образование по административно-финансови или държавно-стопански или правни науки, при които върху счетоводството се обръща много голѣмо внимание. Напр., въ правния факултетъ въ Парижъ има специални курсове по финанси, въ които счетоводството, частно и държавно, се изучава много подробно. Ecole de sciences politiques, което не е висше търговско училище, има клонъ финанси, въ който счетоводството се изучава извънредно подробно. Значи не само лица, които сѣ свършили срѣдно или висше търговско училище, ще бждатъ единствено квалифициранитѣ, които иматъ право да бждатъ заклети счетоводители, но и лица, които сѣ свършили или административни, или правни науки, и които поради своето занятие сѣ станали достатъчно опитни въ областта на счетоводството. Затуй въ точка а на чл. 2 не се казва да сѣ добре подготвени по счетоводство, а се казва да иматъ висше търговско образование и 10 годишна държавна или частна служба въ учреждения или предприятия съ търговски, банковъ, счетоводенъ или финансовъ характеръ. Значи, предполага се, че по силата на своето образование тѣ владѣятъ счетоводството, а не по силата на своята служба, следователно, нѣма защо да се изтъква, че трѣбва да бждатъ достатъчно добре подготвени по счетоводството. Въ втората часть на сѣщата буква а се казва: „или пъкъ само 7-годишна такава служба, но следъ издържане предварително установенъ приемателенъ изпитъ“. Това е разумно.

Въ точка б на чл. 2 се изисква заклетитѣ счетоводители да иматъ висше образование по административно-финансови или държавно-стопански или правни науки и 12-годишна държавна или частна служба въ учреждения или предприятия съ търговски, банковъ, счетоводенъ или финансовъ характеръ и да сѣ достатъчно добре подготвени по счетоводството. И това е разумно.

Въ точка в на чл. 2 се изисква членоветѣ на института за заклети счетоводители да иматъ срѣдно специално тър-

говско образование и 20-годишна държавна или частна служба или пък само 12-годишна такава служба, но след издържане предварително на установен приемателен изпит. Може едно лице, след като е свършило само сръдно търговско образование, да е получило достатъчно познания по счетоводство и да може да стане заклетъ счетоводител.

Г-да! Тръбва да ви кажа, че колкото да се вижда техническа и специална работа, тя изисква общо образование, . . .

И. Януловъ (с. д): Обща култура.

Министъръ В. Молловъ: . . . изисква разбиране не само на начина, по който тръбва да се водят книгите, но изисква едно по-дълбоко познаване на политическа икономия, на финансова наука, на редъ социални, па, ако щете, и на редъ правни въпроси. Следователно, тръбва да бъдемъ много внимателни на кои даваме право да бъдатъ заклетъ счетоводители.

Азъ моля да се приеме законопроектьт по начало. Въ комисията ще направимъ всички необходими измѣнения. Азъ нѣма да се противопоставя на нито едно разумно предложение. Азъ имамъ още единъ законопроектъ, изработенъ отъ друга една група, която смѣта, че този законопроектъ билъ копиранъ отъ единъ ромѣнски законъ, но въ нѣкои постановления не билъ достатъчно правилно преведенъ. Азъ нѣма да крия автора на този законопроектъ. Азъ не съмъ авторътъ му. Авторъ на законопроекта е подуправителътъ на Българската народна банка г. Божиловъ, който е професоръ по счетоводство въ Свободния университетъ. Предполагамъ, че той е погледналъ обективно на всички въпроси и е предвидилъ всички условия, на които тръбва да отговарятъ заклетитъ счетоводители, които ще изпълняватъ такива важни функции въ банкони и въ други учреждения. Всички баланси на банкитъ ще се преглеждатъ отъ тѣхъ, тѣ ще бъдатъ експерти въ сѣдищата и т. н. Отъ едно тръбва да се пазимъ, когато решаваме този въпросъ — да не се разреши така, както въ миналото се реши въпросътъ за адвокатитъ. Азъ помня първия законъ за адвокатитъ, споредъ който всѣки, който е ималъ честта да бъде избранъ за народенъ представителъ, ipso facto получава право на адвокатъ.

И. Януловъ (с. д): Хайде холанъ!

Министъръ В. Молловъ: Да, това е фактъ. За много лица се пита: откъде-накъде сѣ адвокати? Защото сѣ били въ първото, второто и третото народни събрания народни представители. Следъ туй дойдоха епическитъ борби между адвокатитъ-практици, прошеносцитъ, и адвокатитъ съ висше образование. Въ действителностъ адвокатската професия можа да се организира едва съ последния законъ за съдоустройството и последния законъ за адвокатитъ. Остава да се ликвидира съ дюкянското положение, съ което знаете, че въ нѣкои градове си правятъ шаги. Нашето адвокатско съсловие вече се издигна и е заело онова мѣсто въ нашия общественъ животъ, което тръбва да заеме. Обществото има довѣрие въ адвокатитъ, като хора специално подготвени и добре изпълняващи своитъ професионални функции. Да се пазимъ да не влѣзатъ въ института на заклетитъ счетоводители разни писари-счетоводители, секретаръ-счетоводители и пр., които биха имали характера на прошеносцитъ, които искатъ да станатъ заклетъ счетоводители, като мислятъ, че ще бъдатъ голѣма облагата отъ това. Нека да дадемъ право на заклетъ счетоводители — които иматъ доста голѣми права — само на лица, които действително сѣ подготвени по счетоводство теоритически и практически и представяватъ всички гаранции по характеръ и по моралитетъ. Това е целта на законопроекта. Въ комисията ще поправимъ всичко онова, което е контраверсно.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ на първо четене законопроекта за института за заклетъ счетоводители, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка седма отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за освобождаване отъ вносно мито и общински налогъ внасянитъ отъ странство стѣкла (джамове), които ще служатъ за покриване на парници, топлици и оранжерии за производство на ранни зеленчуци.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ Д. Мангровъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло заедно съ мотивитъ къмъ него — Вж. прил. Т. I, № 62)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ на първо четене законопроекта за освобождаване отъ вносно мито и общински налогъ внасянитъ отъ странство стѣкла (джамове), които ще служатъ за покриване на парници, топлици и оранжерии за производство на ранни зеленчуци, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ В. Молловъ: Предлагамъ законопроектьт по спешностъ да се гласува и на второ четене. Пристигна сѣ два вагона такива стѣкла, които тръбва да се освободятъ по-бързо.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ направеното предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г. секретаря да го докладва.

Секретаръ Д. Мангровъ (д. сг): (Чете)

„ЗАКОНЪ“)

за освобождаване отъ вносно мито и общински налогъ внасянитъ отъ странство стѣкла (джамове), които ще служатъ за покриване на парници, топлици и оранжерии за производство на ранни зеленчуци“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ прочетеното заглавие, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ Д. Мангровъ (д. сг): (Чете чл. единственъ, — Вж. прил. Т. I, № 62)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ чл. единственъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка осма отъ дневния редъ — докладъ на прошетарната комисия.

Ще се докладва по списъкъ V пореденъ № 81.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Заявление отъ домоостроителната кооперация на запаснитъ офицери въ София, съ което моли да се отпусне дървенъ материалъ на означенитъ въ представения списъкъ членове на кооперацията, за да си построятъ жилища.

Комисията се занима съ това прошение и, като взе предъ видъ съгласието на Министерството на благоустройството, реши: да се отпусне безплатно на домоостроителната кооперация на запаснитъ офицери въ София 2.000 куб. м. грубъ строителенъ материалъ отъ опредѣленитъ етати на държавнитъ гори въ Доспатското лесничество, който материалъ да се употреби изключително за построяване собствени жилища на кооператоритъ членове, означени въ приложения къмъ молбата списъкъ, безъ право на препродаване другиму материала или позволителното.

Н. Пждаревъ (д. сг): Нали Народното събрание реши, че вече нѣма да се отпуска суровъ материалъ? Нали казахме, че нѣма вече да се занимаваме съ такива работи?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Министерството на благоустройството се е занимало и е дало съгласието си да се отпуснатъ тухли.

Н. Пждаревъ (д. сг): За тухли може, но тукъ се говори за дървенъ материалъ.

Министъръ В. Молловъ: Тукъ е казано, че се отпускатъ не тухли, а грубъ строителенъ материалъ.

Д. Зографски (з. в): Имаше решение да се отпуска фасониранъ материалъ, а не грубъ дървенъ материалъ.

Министъръ В. Молловъ: Въ решението на комисията се казва: „Отпуска се безплатно на домоостроителната кооперация на запаснитъ офицери въ София 2.000 куб. м. грубъ строителенъ материалъ отъ опредѣленитъ етати на държавнитъ гори въ Доспатското лесничество, който материалъ да се употреби изключително за построяване собствени жилища на кооператоритъ“.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. министре! По другъ единъ поводъ Камарата реши, че тръбва да се тури край на този начинъ на даване дървенъ материалъ.

*) За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 62.

Министър В. Моллов: Тукъ случаятъ е другъ: не се дава позволение за изсичане на материалъ, а се дава изсиченъ грубъ строителенъ материалъ, който се намира въ Доспатското лесничество.

Н. Пждаревъ (д. сг): Все подъ тая форма се дава!

Министър В. Молловъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ съществуването на решението. Виждамъ, че заявлението е отъ 1926 г.; значи, въ 1926 г. е искано това разрешение. Отъ 1926 г. досега къщитѣ сѣ вече построени. Може би кооперацията вече да нѣма нужда отъ такава помощъ.

Д. Зографски (з. в): Може нуждата да е минала.

Министър В. Молловъ: Ако има нужда, азъ нѣмамъ нищо противъ да бѣде дадена. Обаче отъ 1926 г. насамъ има стопанска експлоатация на горитѣ. Специално такава върши Доспатското лесничество. А при стопанска експлоатация, позволителни за изсичане не може да се даватъ. Явно е, че прошенето е подадено при стария режимъ. Трѣбва и новиятъ министъръ на земледѣлието да види тая работа.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Преписката е прашана въ министерството.

Министър В. Молловъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ, но да не вземемъ решение, което после да не може да се изпълни.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Преписката е пратена на 7 мартъ 1930 г.

Министър В. Молловъ: Но не е на 15 май 1930 г. — Азъ бихъ желалъ, новиятъ министъръ на земледѣлието да види тая работа — дали отговаря на неговитѣ планове, на разполагаемитѣ материали и т. н. По същество нѣмамъ нищо противъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Значи, решава се, преписката да бѣде пратена въ Министерството на земледѣлието.

Министър В. Молловъ: Да, за да види дали може да се отпусне тоя материалъ отъ етатитѣ, при условие, че нѣма да се препродава, защото той е за постройка на къщи, но не за добиване на пари, като се препродаде.

Н. Пждаревъ (д. сг): То бѣше въ онова време, когато всичко бѣше мѣтно.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Докладваното заявление ще се изпрати въ Министерството на земледѣлието за доизучаване и докладване отново.

Ще се докладва по списъкъ XVI пореденъ № 194.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Заявление отъ Михалъ Христовъ, отъ гр. Варна, съ което моли да му се опрости глоба на сума 44.800 л., наложена му за контрабанда на захаринъ. Михалъ Христовъ е осѣденъ да плати тая глоба отъ 44.800 л. за следното. Единъ день презъ м. августъ 1920 г. на пристанището въ Варна единъ неговъ другаръ му далъ да носи едно чувалче, безъ да знае какво има въ него. Той излиза отъ пристанището и го занася въ дома си. Единъ митнически стражаръ, който е билъ извѣстенъ, че е пренесенъ контрабанда захаринъ, отива въ дома на Михалъ Христовъ и намира захарина. Другарътъ му е избѣгалъ задъ граница. Михалъ Христовъ е запасенъ подофицеръ отъ българската армия.

Н. Пждаревъ (д. сг): Защо се замѣсва и това?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Билъ е войникъ въ ромънската армия презъ европейската война, отъ редоветъ на която избѣгва въ България, за което има издадена присѣда отъ ромънскитѣ власти, съ която е билъ осѣденъ на смъртъ. Понеже е въ мизерно положение, той моли да му се опрости тая глоба и да се счита невиненъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Да се счита невиненъ ли?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Той не е билъ виновенъ, защото не е знаелъ какво е имало въ чувалчето.

Д-ръ Н. Чирпанлиевъ (д. сг): Шикалки!

Министър В. Молловъ: Министерството на финанситѣ съгласно ли е да се опрости глобата?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): То е предоставило въпроса на Народното събрание.

Министър В. Молловъ: Значи, работата не е свършено ясна.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Василъ Игнатовъ.

В. Игнатовъ (д. сг): Г. г. народни представители! Михалъ Христовъ е бѣжанецъ отъ Ромъния. Занимава се съ дребна търговия въ Варна. Баща му е починалъ въ Ромъния като заложникъ. Самъ той се е изселилъ отъ Ромъния, понеже е станалъ невъзможенъ тамъ, поради услугитѣ, които е вършилъ на нашата армия презъ време на окупацията. Представена е къмъ дѣлото една присѣда отъ ромънския воененъ съдъ, съ която Михалъ Христовъ, поради бѣгство отъ фронта и предаване на нашата армия, на която е билъ въ услуга, е осѣденъ на смъртъ. Това е единъ човѣкъ съ безспорни заслуги презъ време на войната.

Случаятъ съ захарина стои така. Той е подведенъ подъ материална отговорностъ, следъ като е избѣгалъ истинскитъ извършителъ на контрабандата — оня, който е далъ на Михалъ Христовъ пакета, за да го вържи комуто трѣбва. Михалъ Христовъ посочва това лице, направи се обискъ и се открива и другъ захаринъ у същото лице. Той е почтенъ човѣкъ, единъ безспоренъ родолюбецъ. Разполага съ малъкъ капиталъ. Повтарямъ, голѣми услуги е направилъ на нашата армия презъ време на войната и е жертвувалъ цѣлото си материално състояние. Азъ смѣтамъ, че при днешното тежко положение, въ което се намираме, ако му се наложи тази глоба, която е била наложена на неговия другаръ, който се е отклонилъ, Михалъ Христовъ ще бѣде вече въ невъзможностъ да върши малката търговия, чрезъ която се препитава, и той ще остане въ тежестъ на обществото.

Затуй азъ моля г. министра да се съгласи да му бѣде опростена тази глоба.

Министър В. Молловъ: Оставямъ на Народното събрание да реши.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който е съгласенъ съ предложението на прошетарната комисиия, да се опрости на Михалъ Христовъ отъ гр. Варна, припадащата му се частъ, отъ глобата по постановление № 7111, отъ 2 септемврий 1920 г. на Варненската митница за контрабанда на захаринъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списъкъ пореденъ № 196.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Григоръ Михалковъ отъ с. Вишанъ, Царибродска околия, моли да му се опрости данъкъ и глоба за неотбиване редовната трудова повинностъ, понеже билъ боленъ отъ туберкулоза и не могълъ да работи никаква работа.

Прошетарната комисиия се занима съ молбата му и реши да се опрости на Григоръ Михалковъ отъ с. Вишанъ, Царибродска околия, наложения му данъкъ и глоба за неотбиване на редовната трудова повинностъ. Данъкътъ и глобата възлизатъ на 1.600 л.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който е съгласенъ съ предложението на комисиията, да се опрости на Григоръ Михалковъ отъ с. Вишанъ, Царибродска околия, наложения му данъкъ и глоба за неотбиване на редовната трудова повинностъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списъкъ пореденъ № 197.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Тодоръ Ч. Митевъ отъ с. Фетекъой, Провадийска околия, моли да му се опрости глоба, наложена му за пѣтуване по българскитѣ държавни желѣзници съ нередовна карта за намаление 75%, като инвалидъ отъ войната — слѣпъ и съ двѣтъ очи.

Комисиията се занима съ това прошение и реши да се опрости на Тодоръ Ч. Митевъ, инвалидъ отъ войната, слѣпъ и съ двѣтъ очи, отъ с. Фетекъой, Провадийска околия, сумата 1.288 л., наложена му глоба за пѣтуване по Б. Д. Ж. съ нередовна карта за намаление 75%.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема докладваното решение на комисиията, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ № 17 пореденъ № 176.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Източно-католическото сиропиталище „Княгиня Евдокия“ въ София моли да

му се отпусне даромъ строителенъ материалъ за постройка на сиропиталище.

Министъръ В. Молловъ: Отъ коя година е това прошение?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Тази преписка е прашана въ Министерството на земледѣлието и то дава следното мнение: (Чете) „Преписката се връща въ Народното събрание съ мнение, че може да се дадатъ исканитѣ 2333 куб. м. груба маса за строителенъ материалъ отъ Доспатскитѣ държавни гори, при условие материалътъ да се употреби за постройката, по която се отнася заявлението“.

Министъръ В. Молловъ: Това заявление е отъ 1927 г.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Да.

Министъръ В. Молловъ: Като прибавимъ тия кубически метра дървенъ материалъ къмъ другитѣ, които се искатъ, отъ Доспатскитѣ гори, нѣма да остане етажъ. Азъ моля, преписката да се върне въ Министерството на земледѣлието, кждето отново да се разгледа този въпросъ. Искатъ се и 750 000 тухли отъ държавната тухларна фабрика въ София, която е подъ ведомствата на Дирекцията за трудовата повинность. Презъ 1927 г. тия тухли може да сѣ били на разположение, но сега не се знае. Трѣбва да се попитатъ г. Данаиловъ и г. Василевъ, дали сѣ съгласни. Нека се върне преписката въ комисията.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Моля, който приема да се върне преписката въ комисията за ново изучаване, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ пореденъ № 177.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Никола Т. Обретенъ, отъ гр. Русе, моли да се увеличи отпуснатата му народна пенсия за заслуги къмъ освободителното дѣло на България.

Комисията реши да се увеличи народната пенсия на Никола Т. Обретенъ, отъ гр. Русе, на 2500 л. месечно.

И. Зографски (з. в): Колко е била досега?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): 2000 л.

В. Кознички (нац. л): Той е престарѣлъ и надали ще се ползува отъ тази пенсия 2—3 месеца.

Докладчикъ И. Христовъ: Той е старъ човѣкъ — на 80-годишна възраст.

В. Кознички (нац. л): Той е другаръ на Христо Ботевъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който е съгласенъ съ предложението на комисията, да се увеличи народната пенсия на Никола Т. Обретенъ, отъ гр. Русе, на 2500 л. месечно, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѣщия списъкъ пореденъ № 179.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Спиро Костовъ, отъ гр. София, моли да му се отпусне поборническа пенсия, като участникъ въ освободителното дѣло на България. Понеже не може да му се отпусне такава пенсия, комисията, като се занима съ неговото прошение, реши да му се отпусне еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 30.000 л.

Министъръ В. Молловъ: Защо не може да му се отпусне пенсия?

В. Кознички (нац. л): Отпуша му се еднократна помощъ.

Министъръ В. Молловъ: Понеже докладчикътъ казва, че не може да му се отпусне пенсия, азъ питамъ: защо?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Просителътъ получава пенсия за изслужено време и затова не може да му се отпусне народна пенсия. Комисията реши да му се отпусне еднократна помощъ.

Министъръ В. Молловъ: Значи, получава пенсия — тъй кажете. Тя не му стига.

И. Зографски (з. в): Каква пенсия получава?

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): 5.814 л. за тримесечие.

Д. Зографски (з. в): При тази криза стига му.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Владимиръ Кусевъ.

В. Кусевъ (мак): Г. г. народни представители! Спиро Костовъ е въ последнитѣ години на своя животъ — той е вече 84-годишенъ. Има голѣми заслуги не само по съединението на Северна и Южна България, но и въ други събития. Ето защо, азъ моля да се съгласите да му се отпусне тази помощъ, за да се подсладятъ старинитѣ му.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Величко Кознички.

В. Кознички (нац. л): Съ гласуваното преди малко увеличаване пенсията на Никола Обретенъ въне извършихте едно голѣмо дѣло, като подчертахте заслугитѣ на този родолюбивецъ и признахте, че тѣ трѣбва да се ценятъ. Той е вече къмъ края на живота си — 80-годишенъ.

Сѣщото е и съ Спиро Костовъ. Самиятъ министъръ-председателъ г. Ляпчевъ е билъ въ неговата чета презъ време на войната въ 1885 г. срещу сърбитѣ. Вънъ отъ заслугитѣ му, които спомена г. Кусевъ, той има такива въ всички движения преди освобождението на България. И следъ освобождението на България е вземалъ живо участие въ много работи. Той е вече грохналъ старецъ, останалъ безъ достатъчно срдства за преживяване. Може би ще живѣе още една-две години, а надали ще изкара и толкозъ.

Ето защо, заради заслугитѣ на този човѣкъ, заради родолюбието му, азъ ви моля да приемете предложението на комисията, да му се отпусне, като еднократна помощъ, сумата 30.000 л., макаръ и да е доста малка.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема решението на комисията, да се отпусне на Спиро Костовъ отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 30.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 20.

Има думата докладчикътъ г. Стефанъ Рясковъ.

Докладчикъ С. Рясковъ (д. сг): Иванъ Добревъ Ивановъ, отъ гр. Ловечъ, инвалидъ, моли да му се опрости сумата 3.778 л., дадена му въ авансъ отъ българскитѣ царски легации въ Виена и Будапеща за завръщане въ България презъ 1928 г., когато, като инвалидъ, е билъ на лѣчение въ странство.

Този човѣкъ е крайно беденъ, както казахъ, инвалидъ, безъ крака, ходи съ патерници. Представилъ е удостоверение отъ общината, че не притежава никакви имоти.

Комисията реши да му се опрости сумата 3.778 л.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема решението на комисията, да се опрости на Иванъ Добревъ Ивановъ, инвалидъ, отъ гр. Ловечъ, сумата 3.778 л., дадена му въ авансъ отъ българскитѣ царски легации въ Виена и Будапеща за завръщането му въ България презъ 1928 г., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ VIII пореденъ № 14.

Има думата докладчикътъ Герасимъ Ангеловъ.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Василъ Спасовъ, отъ София, презъ 1921/1922 г., като касиеръ въ минералната баня въ с. Банки, е билъ начетенъ съ сумата 10.463 л. Финансовиятъ представителъ е ходатайствувалъ да му се опрости тази сума.

Комисията е прашала преписката въ Министерството на финанситѣ за мнение. Г. министърътъ е далъ мнение, че нѣма законни причини да му се опрости сумата.

Прoшетарната комисия, въпрѣки туй, реши да му се опрости сумата. Остава на васъ, г. г. народни представители, да решите.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ В. Молловъ: Азъ моля народното представителство да не се съгласява за подобни опрощавания. Негова милость е злоупотребилъ 10.463 л. като домакинъ на държавната минерална баня на с. Банки и, следователно, нѣма никакво основание да му се опрости тази сума. Че тогава всѣки домакинъ, който е злоупотребилъ

суми, ще иска да му опростимъ злоупотребенитъ суми. По никой начинъ не съмъ съгласенъ. Какъ може така!

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, да се опрости на Василъ Спасовъ, отъ гр. София, сумата 10.463 л., съ която е начетенъ като бившъ домакинъ-касиеръ на държавната минерална баня въ с. Банки, Софийска околия, съгласно резолюцията на специалния съдъ при Върховната смѣтна палата отъ 12 августъ 1927 г., № 106, съ което не е съгласенъ г. министърътъ на финанситъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Интересно е кои сѣ мотивитъ на комисията да му се опрости тази сума.

Председателстващъ В. Димчевъ: Ще се докладва по списъкъ XX пореденъ № 178.

Има думата докладчикътъ г. Иванъ Христовъ.

Докладчикъ И. Христовъ (д. сг): Александъръ М. Димитровъ, отъ гр. София, кръгълъ сиракъ отъ войната, ученикъ въ IV класъ на III Софийска държавна гимназия, заболѣлъ отъ туберкулоза, моли да му се отпусне помощъ, за да постѣпи на лѣчение въ нѣкой санаториумъ за грѣдоболни.

Комисията реши да му се отпусне 5.000 л. еднократна помощъ.

Министъръ В. Молловъ: Добре.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, да се отпусне на Александъръ М. Димитровъ, отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ X пореденъ № 43.

Има думата докладчикътъ г. Герасимъ Ангеловъ.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Марийка Ив. Кумчева, отъ гр. Станимака, моли да се отпусне помощъ за нея и за малолѣтнитъ ѝ деца. Мажътъ ѝ, Иванъ Томовъ, е билъ пощопреносвачъ. При изпълнение на службата си презъ 1926 г. е падналъ въ една пропасть, заедно съ конетъ си, и се убива.

Комисията изпрати преписката за мнение въ Министерството на финанситъ. То не е дало съгласието си и е отговорило, въпросътъ да се отнесе въ Дирекцията на пощитъ. Тя е отговорила, че заслужава да се подкрепятъ съпругата и децата ѝ, обаче не разполага съ бюджетни суми за тая целъ. Остава въпросътъ да се реши отъ народното представителство.

Прощетарната комисия реши да се отпуснатъ за нея и малолѣтнитъ ѝ деца 30.000 л.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията да се отпусне на Марийка Ив. Кумчева, отъ гр. Станимака, за нея и малолѣтнитъ ѝ деца еднократна помощъ въ размѣръ на 30.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIV пореденъ № 25.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): На Едитъ (Адела) Цимерманъ, отъ гр. София, е билъ пратенъ колетъ отъ Ромъния съ нѣкакви стари дрѣхы и не знамъ какво още. По това време мажътъ ѝ умрѣлъ, тя не е знала да освободи колета и той стоялъ дълго време въ митницата. Митницата го продала за 1.007 л. и иска отъ нея остатъка 3.890.50 л. вносно мито.

Прощетарната комисия реши да ѝ се опрости тази сума. Г. министърътъ на финанситъ е далъ съгласието си да се опрости сумата.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, да се опрости на наследницитъ на покойния Маркусъ Цимерманъ, отъ гр. София, сумата 3.890.50 л. вносно мито за пощенски колетъ, съгласно поканата № 1514 отъ 16 мартъ 1929 г. на Софийската пощенска митница, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIX пореденъ № 7.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Жителитъ на с. Ганчево, Провадийска околия, искатъ да имъ се отстъпи държавна гора „Папазъ-Козу“.

Преписката е прашана въ Министерството на земледѣлието. То я връща съ отговоръ, че тази държавна гора

е маломѣрна, откъсната отъ другитъ държавни гори, и е съгласно да отстъпи гората, състояща се отъ 1.884.5 декара, ако се заплати по 1.000 л. декарътъ.

Комисията реши да се отстъпи тази гора срещу заплащане по 1.000 л. декарътъ.

Д. Зографски (з. в): Дали могатъ да я платятъ?

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Така е решило Министерството на земледѣлието.

Д. Зографски (з. в): Много скѣпно е оценена.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Тодоръ Кожухаровъ.

Т. Кожухаровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ бихъ желалъ да се прекрати тази практика, прощетарната комисия да разрешава въпроси за отпускане на гори. Азъ смѣтамъ, че такива въпроси трѣбва да се разрешаватъ отъ респективнитъ министерства, въ съгласие съ Министерския съветъ, следъ подробното имъ изучаване. Прощетарната комисия не може да бѣде компетентна да разрешава такива въпроси и азъ моля да не се допуша това.

Д. Зографски (з. в): Народното събрание е компетентно.

Т. Кожухаровъ (д. сг): Да, Народното събрание, но не прощетарната комисия. Държавни гори да се раздаватъ на общини — това не е работа на прощетарната комисия.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Г. министърътъ е далъ съгласието си.

Министъръ В. Молловъ: Кой министъръ, г. Григоръ Василевъ ли?

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Не.

Министъръ В. Молловъ: Това заявление е отъ 1929 г., трѣбва новиятъ министъръ на земледѣлието да даде съгласието си или поне да бѣлъше тукъ.

Д. Зографски (з. в): Респективниятъ министъръ е далъ съгласието си.

Министъръ В. Молловъ: Не, това заявление е отъ 1929 г., бившиятъ министъръ на земледѣлието си е далъ съгласието, а трѣбва да знаемъ, новиятъ министъръ дали дава съгласието си.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има предложение отъ г. Кожухаровъ въ смисълъ, да не се уважава заявлението.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Да отиде въ комисията. Г. министърътъ направи предложение, новиятъ министъръ на земледѣлието да провѣри тая работа и да каже, съгласенъ ли е или не.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стефанъ Пѣйчевъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Азъ смѣтамъ, г. г. народни представители, че тази практика не е полезна за самото Народно събрание и за самата прощетарна комисия. Не е важно, кой е министъръ днесъ на земледѣлието; важно е, че министърътъ на земледѣлието, когато е била пратена преписката, е далъ своето съгласие. Следъ като е проучилъ въпросътъ на самото мѣсто и размѣра на тая държавна гора, дава съгласието си да бѣде отпусната гората на тѣй село срещу заплащане по 1.000 л. на декаръ. Понеже сега министърътъ е смѣненъ съ друго лице, азъ смѣтамъ, че най-малко имаме основание да повръщаме преписката обратно въ Министерството на земледѣлието, само за да искаме мнението на сегашния министъръ. Ако това заявление бѣше разгледано миналата година, когато бѣше решено отъ прощетарната комисия, нали щѣше да бѣде удовлетворено, тѣй като имаме съгласието на министра?

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Въ Министерството на земледѣлието ставаха работи, които не трѣбва да се казватъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Азъ смѣтамъ, че решението на прощетарната комисия е умѣстно и че, за да бѣдемъ по-ек-

спедитивни, ще трябва да получи нужния вотъ отъ Народното събрание.

Министъръ В. Молловъ: Г. Пйичевъ! Ако сте разбрали моето възражение, ще разберете, че вашето предложение е неоснователно. Азъ искамъ да присъствува тукъ министърътъ на земледелието, когато се третира въпроси, които засягатъ неговото министерство.

С. Пйичевъ (з. в): Това е отдѣленъ въпросъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има предложение отъ г. Пждаревъ въ смисълъ, това заявление да се върне въ комисията за доизучаване. Които сж съгласни съ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Д. Даскаловъ (з. в): Меншество е, г. председателю.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж съгласни съ противното, да вдигнатъ ржка...

Обаждатъ се отъ лѣвицата: Да се гласува решението на комисията.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията, моля, да вдигнатъ ржка. Меншество, Събранието не приема.

Н. Пждаревъ (д. сг): Значи, отхвърля се.

Министъръ В. Молловъ: Е, това е то: сега се отхвърли, когато иначе щѣше да бѣде прието.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Списъкъ XIX пореденъ № 8.

Запасното подофицерско дружество „Булаirsка победа“ въ гр. Самоковъ е подало заявление, съ което моли да му се отпустнатъ 500 куб. метра строителенъ иглолистенъ материалъ отъ държавнитъ гори, за да довърши започнатата постройка на собствения си домъ и паркъ въ гр. Самоковъ. Както виждате, тукъ не се искатъ 2.000 кубика материалъ, а само 500 кубика и то въ размѣра на етата.

Министърътъ на земледелието г. Григоръ Василевъ е далъ съгласието си да се отпустне този материалъ.

Комисията реши да се отпустнатъ безплатно на запасното подофицерско дружество „Булаirsка победа“, въ гр. Самоковъ, 500 куб. метра строителенъ иглолистенъ материалъ отъ държавнитъ гори въ Самоковското лесничейство.

Ходатайствувамъ да приемете решението на прошетарната комисия.

Н. Пждаревъ (д. сг): Какъвъ материалъ да се отпустне?

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): 500 куб. метра грубъ материалъ отъ етата.

Н. Пждаревъ (д. сг): Съ позволителни ли да се изсѣче?

Министъръ В. Молловъ: Не съ позволителни. Не е казано ясно. Трѣбва да се каже: отъ стопанската експлоатация на държавното лесничейство, отъ готовия материалъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): А не да влиза тамъ търговецътъ да сѣче!

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Нѣма да отива търговецътъ да сѣче, тѣ ще работятъ сами.

Н. Пждаревъ (д. сг): Само търговци отиватъ, дружествата не отиватъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Кемилевъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): Г. г. народни представители! По тоя въпросъ ние имаме вече едно решение на Народното събрание. Ако Народното събрание намѣри за необходимо да подпомогне каквато и да било организация, да намѣри начинъ да ѝ подпомогне съ пари, а държавнитъ гори да си останатъ да се експлоатиратъ отъ министерството по установенитъ начини. Това решение се взема отъ Народното събрание предъ видъ на такива искания отъ много и много дружества, които взимаха материалъ, не го употре-

бяха за целта, прибираха му паритъ и следъ година идваха пакъ да искатъ материалъ за стадиуми, за бараки и за не знамъ що. Веднѣжъ Народното събрание взело решение да не се отпускатъ помощи въ натура, а да се даватъ въ пари, трѣбва да бѣдемъ последователни, и такива искания отъ дружества да не се уважаватъ отъ прошетарната комисия.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. д-ръ Йовчо Пеневъ.

Д-ръ Й. Пеневъ (д. сг): Г. г. народни представители! Самоковското подофицерско дружество е започнало свой домъ. Той е вече наполовина завършенъ, обаче паритъ, съ които е разполагало, около 400 хиляди лева, сж изразходвани и зданието остава недовършено. Ако стои така, ще се събори.

Д. Жостовъ (мак): Като нѣматъ пари, да не го похватъ.

Д-ръ Й. Пеневъ (д. сг): Може г. генералътъ да е правъ въ това отношение, обаче грѣшката е направена и не може да се поправи.

Понеже се касае само за 500 кубика материалъ и то отъ опредѣленитъ отъ държавата етати, ще моля г. министра и васъ, г. г. народни представители, да се съгласите да се отпустне този материалъ, за да може да се довърши зданието, което ще бѣде домъ за подофицеритъ. Самоковското подофицерско дружество брои повече отъ 500 души. Въ него влизатъ и граждани, и селяни. Смѣтамъ, че тия защитници на Булаиръ заслужаватъ да имъ се даде тая помощъ.

Моля народното представителство да се съгласи да се отпустнатъ исканитъ отъ това дружество 500 кубика дървенъ материалъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Тодоръ Кожухаровъ.

Т. Кожухаровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Нѣмамъ намѣрение по принципъ да се противопоставямъ на искането на едно дружество на запасни подофицери, толкова повече, че и азъ съмъ членъ на едно дружество на запасни офицери. Обаче азъ заставамъ енергично противъ създамата се практика, да се поема отговорностъ за подобни решения отъ прошетарната комисия, която често пѣти разрешава тия въпроси въ единъ твърде ограниченъ кръгъ, въ единъ малъкъ пленумъ — никога тя не е способна да се събере въ пълния си съставъ.

Азъ съмъ на мнение, колчемъ респективниятъ министъръ иска да удовлетвори подобно искане, той да поема отговорността предъ Парламента, да внесе предложение и, като не можемъ да дадемъ пари, ще отпустнемъ дървенъ материалъ. Защото, г. г. народни представители, досегашната практика възбужда само апетити и всички народни представители ще бѣдатъ атакувани отъ своитъ околии съ подобни искания и може да не бѣде удовлетворенъ този, който най-много заслужава, а онзи, който е ачигъозъ. Не всички могатъ да бѣдатъ ачигъози, не всички могатъ да отидатъ навреме въ комисията, не всички могатъ да губятъ доста време за такова ходатайство. Маса искания постѣпватъ, и само се затруднява работата и на прошетарната комисия, и на Камарата. Въпросътъ е за система. И азъ моля прошетарната комисия, по съзнание, сама да се освобождава отъ баласта на такива искания.

И. Гавалюговъ (д. сг): Сигурно, това е нѣкое старо решение, защото ние въ комисията сме решили да не отпусчаме никакъвъ материалъ. Отъ коя дата е заявлението?

Министъръ В. Молловъ: Отъ 1929 г. е заявлението.

И. Гавалюговъ (д. сг): Азъ моля да имате предъ видъ, че комисията се съобразява съ решението на Народното събрание и отказва такива искания.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Г. Кожухаровъ казва, че, когато Народното събрание намѣри за нужно да подпомогне нѣкоя организация, да ѝ даде пари. Известно е, че държавата нѣма пари. Ако се отпустнатъ, обаче, гѣзи 500 кубика грубъ суровъ материалъ на подофицерското дружество въ Самоковъ, който то ще си изработи самъ, безъ да плаща нищо, може да му се помогне. Общината е дала на това дружество езерото. На това мѣсто нѣма по-

стройки и единственото здание, което не само ще краси това място, но и ще събира там хората на родолюбивитъ, просъбитни и културни организации, ще бъде именно зданието на подофицерското дружество.

Тъй че, азъ смѣтамъ, че тѣзи 500 кубика грубъ дървенъ материалъ, отъ който ще останатъ едвамъ 200 кубика обработенъ материалъ, нѣма защо да се отказватъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): Ще го продадатъ ли или ще го употребятъ за строежъ? Това питамъ.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Ще го употребятъ за строежъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): Ще го осребрятъ, защото имъ трѣбвали пари за доизкарване на зданието. Това сѣ мотивитъ, които четете.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Този материалъ трѣбва за доизкарване на зданието. Зданието е покрито, но трѣбва дървенъ материалъ за вътрешната работа, за греда, за дюшеме и пр.

Н. Кемилевъ (д. сг): Значи, гредитъ трѣбватъ после!

Д-ръ Н. Чирпанлиевъ (д. сг): Тази практика е вече погребана.

Н. Кемилевъ (д. сг): Нѣмамъ нищо противъ да намѣримъ срѣдства да имъ дадемъ. Но, ако трѣбва да се продаде, да продаде държавата материала и да имъ даде пари.

С. Златевъ (з. в): Азъ само ще попитамъ: има ли представа г. Герасимъ Ангеловъ, съ 500 кубика дървенъ материалъ какво здание може да се направи? Съ 500 кубика материалъ може да се направи цѣлъ кварталъ.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Кой ти каза? Той е грубъ материалъ, който, изработенъ, ще представлява 200 кубически метра.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има предложение въ смисълъ, прошенито да се върне въ Министерството на земледѣлието и държавнитъ имоти, и, ако последното счита, че трѣбва да се отпусне материалътъ, да внесе законопроектъ въ Народното събрание. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIX пореденъ № 10.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Никола Никодимовъ Ичевъ, отъ гр. София, е подалъ молба, съ която моли да му се отпусне помощъ, понеже, като войникъ, е пострадалъ при изпълнение на службата си. На 18 ноември 1927 г., следъ свършване занятията съ артелерийската материална часть, вечерта началникътъ забелязва едно дългобойно оръдие, останало въ двора на казармата, и заповѣдва на нѣколко войници да го прибератъ. Понеже последнитъ не знаели, че то било заредено съ боевъ шрапнелъ, при тикането гръмнало и откъснало дѣсната рѣка на просителя. Военното министерство ходатайствува да му се даде една помощъ.

Министерството на финанситъ намира, че той заслужава да бъде подкрепенъ, затова комисията реши да му се отпусне помощъ 50.000 л.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сѣ съгласни съ решението на комисията, да се отпусне на Никола Никодимовъ Ичевъ отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 50.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XXI пореденъ № 5.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Горно-Орѣховската община, по нареждане на Министерството на търговията, презъ 1925 г., е отпечатала 20.000 албума на стойностъ 55.731 л. за панаира. Сега общината моли да се опрости тази сума.

Заявлението е пратено въ Министерството на финанситъ, което предоставя на Народното събрание да се произнесе по молбата.

Комисията, следъ като прецени, намѣри, че трѣбва да бъде опростена тази сума.

Н. Кемилевъ (д. сг): Не ни е ясна тази работа.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Общината е подала заявление, съ което моли да ѝ се опрости сумата 55.731 л. дългъ къмъ държавното съкровище за напечатани въ Държавната печатница 20.000 албуми за първия мостренъ панаиръ презъ 1925 г. Панаирътъ се е състоялъ и за този панаиръ сѣ били отпечатани нѣкакви албуми въ Държавната печатница. Очевидно е, че Министерството на търговията, което обикновено дава надлежна помощъ за такива панаири, сѣщо и Министерството на земледѣлието, сѣ позволили да се отпечата тѣзи албуми въ Държавната печатница на кредитъ, безъ последната да иска съответната сума предварително. Тѣ сѣ отпечатани, раздадени, обаче общината не ги е платила на Държавната печатница. Това е положението.

Н. Кемилевъ (д. сг): Лоша практика.

Министъръ В. Молловъ: Азъ не съмъ далъ съгласието си за тая работа, а предоставямъ на Събранието да реши.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Вие не сте противъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Кемилевъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): Ние имаме толкова много бедни общини, които чакатъ и най-малката помощъ, и не можемъ да ги подкрепимъ. Имаме следната практика, която вече пробива пътъ въ живота: Кому каквото дойде на умъ, направи го и следъ това гледа да оскубе държавата. Никой не е бѣхталъ Горно-Орѣховската община да печата албуми и да ги разпраща. Тя е получила толкова много помощи, толкова много такси, щото всички онѣзи задължения, които е направила, е длъжна да ги изплати.

Ако почнатъ да се удовлетворяватъ такива искания, не виждамъ, докъде ще стигне редицата на подобни просители. Ще създадемъ много лоша практика, и на всѣки ще трѣбва да плащаме прегрѣшението. Който грѣши, трѣбва да носи последствията на своитъ грѣшки.

Не съмъ съгласенъ да се опрости тази сума, още повече и г. министърътъ на финанситъ не е съгласенъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стефанъ Бояджиевъ.

С. Бояджиевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Инициативата за напечатването на този албумъ не е инициатива на общинския съветъ, нито е инициатива на управителния комитетъ на самия панаиръ. Това е инициатива на Министерството на търговията, промишлеността и труда. Не бѣше по материалнитъ сили на общината да понесе тѣзи разходи. Освенъ това, г. г. народни представители, панаирътъ не ползува само интереситъ на околнитъ населени мѣста на Горно-Орѣховица, а е отъ общъ стопански интересъ за цѣла България. Той обслужва този стопански интересъ, да се събере стопанска България, за да види какво твори българското стопанство. За такива инициативи не само България, но и въ цѣлъ свѣтъ се правятъ жертви отъ държавата и отъ нѣкои институти. И въ случая нѣма да направимъ престѣпление, а, напротивъ, ще облекчимъ съдбата на една община, която се е нагърбила съ едно подобно благородно дѣло, да изнесе единъ панаиръ не по силитъ ѝ, който ползува стопански цѣлата страна. Затуй азъ мисля, че нѣма да ошетимъ държавното съкровище, ако опростимъ тази сума.

Н. Кемилевъ (д. сг): Съгласенъ съмъ съ Васъ, но тукъ има частноправни отношения. Тогава трѣбва да опростите сумитъ на всички, които сѣ участвували въ Горно-Орѣховския панаиръ и сѣ печатали въ Държавната печатница афиши.

Министъръ В. Молловъ: Ако Министерството на търговията е наредило това, безъ знанието на общинския съветъ, нѣма защо общината да иска да ѝ се опрости сумата.

С. Бояджиевъ (д. сг): Министерството на търговията не може да даде съгласието си за опрощаване, безъ да е дало съгласието си Министерството на финанситъ.

Министъръ В. Молловъ: Вие казвате, че това е станало безъ съгласието на общинския съветъ.

С. Бояджиев (д. сг): Не, инициативата е на Министерството на търговията, общината я е възприела и реализирала.

Министър В. Моллов: Тогава трябва да се знае каква е отчетността на панаира. Ако липсва сумата, тогава може да се опрости.

С. Бояджиев (д. сг): За такава дребна сума не заслужава да споримъ.

Министър В. Моллов: Нѣма едри суми, все сѣ дребни, но малко по малко става едро.

С. Бояджиев (д. сг): Ние даваме помощи за работи отъ много по-второстепененъ характеръ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Може албумитъ да сѣ разпродадени и да имъ е събрана стойността.

Докладчикъ Г. Ангеловъ (д. сг): Не е събрана. Тѣ загубиха.

С. Бояджиев (д. сг): Тѣзи албуми се изпращаха на индустриалци, занаятчи и търговци, на всички стопани въ България, за да взематъ участие въ панаира.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѣ съгласни сѣ решението на прошетарната комисия.

Н. Кемилевъ (д. сг): Съ което не е съгласенъ г. министърътъ на финанситѣ.

Председателстващъ В. Димчевъ: ... да се опрости на Горно-Орѣховската градска община сумата 55 731 л. дългъ къмъ държавното съкровище за напечатани въ Държавната печатница 20 000 албуми за първия български мостренъ панаиръ презъ 1925 г., моля, да вдигнатъ рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Илия Бояджийски.

И. Анастасовъ (с. д): Тукъ има установенъ редъ: докладчикитѣ сѣ извикватъ по азбученъ редъ. Освенъ това, списъци № I—X ще минатъ и тогава ще се отиде по-нататъкъ.

И. Гавалюговъ (д. сг): Кой по който списъкъ е готовъ, по него сѣ докладва. (Глъчка)

Председателстващъ В. Димчевъ: (Звъни) Моля, тишина, г-да.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Списъкъ XXI пореденъ № 2.

Подадена е молба отъ Елена Христова п. Йовкова, отъ гр. Плѣвенъ, съ която моли да ѝ се опрости глоба за надвзета пенсия за изслужено време.

Г. министърътъ на финанситѣ е съгласенъ да се опрости глобата и надвзетата сума да се повърне.

Министър В. Молловъ: Извинявайте, повръщане нѣма. Има опрощаване на глоба.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Да, само глобата да се опрости, а пенсията да се върне.

Министър В. Молловъ: Опрощава се остатъкъ отъ глобата, която е наложена на просителката.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Тя е глобена и моли да ѝ се опрости глобата.

Министър В. Молловъ: Тя е надвзела пенсия.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Пенсията се повръща, обаче глобятъ я, и Министерството на финанситѣ е съгласно да се опрости остатъкъ отъ глобата, на сума 8.800 л.

Министър В. Молловъ: Опрощава се глобата, но, ако е прибрана, не може да се връща.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които сѣ съгласи сѣ решението на прошетарната комисия, да се опрости на Елена Хр. п. Йовкова, отъ гр. Плѣвенъ, сумата 8.800 л., остатъкъ отъ наложена ѝ глоба за неправилно получена наследствена пенсия за изслужено време по пенсионна

книжка № 9931, ако не е събрана сумата, моля, да вдигнатъ рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Списъкъ III, пореденъ № 75.

Министър В. Молловъ: Списъкъ III не е обявенъ въ дневния редъ.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Да. — Списъкъ VII, пореденъ № 155.

Н. Пждаревъ (д. сг): И списъкъ VII не е обявенъ въ дневния редъ.

Министър В. Молловъ: Да, не е обявенъ. Обявена сѣ списъцитѣ V, IX, X, XII. Оставете необявенитѣ списъци.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Списъкъ X, пореденъ № 325. Георги Златаревъ, отъ гр. София, моли да му се опрости сумата 60.984 л., неправилно получена гражданска инвалидна пенсия. Този въпросъ е уреденъ съ законъ.

Министър В. Молловъ: Разбира се. Защо ще го докладвате? То е свършено.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думата докладчикътъ г. Йорданъ Гавалюговъ.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Списъкъ XX, пореденъ № 8. Г. г. народни представители! Константинъ Анастасовъ, отъ гр. София, моли да му се върне неправилно събраната отъ него сума 152.382 л. за неизпълнение договоръ за доставка на брашно за мина „Перникъ“ презъ 1924 г.

Това е една преписка, която отъ 1928 г. насамъ се влечи изъ министерствата и Камарата. Комисията се занима съ този въпросъ и резолюира да се удовлетвори искането на Константинъ Анастасовъ, отъ гр. София.

Просителътъ презъ 1924 г. приелъ да достави 75.000 кгр. брашно за мина „Перникъ“. Изпълнилъ е само една частъ отъ доставката, а по независящи отъ него причини не могълъ да достави 40.344 кгр. брашно. Конфискуванъ му билъ залогътъ, който е билъ представилъ като доставчикъ въ размѣръ на 27.000 л. Освенъ това, мина „Перникъ“ произвежда за негова смѣтка търгъ за доставка на останалото количество брашно 40.344 кгр., и то е било доставено по 9.56 л., вмѣсто по 6.95 л. килограмътъ — значи, съ една разлика отъ 2.61 л. на килограмъ, което дава една сума отъ 105.271 л. Сумата 105.271 л., заедно съ лихвитъ и други разноси — всичко 152.382 л. е била събрана отъ държавния бирникъ чрезъ продажба на къщата му. Той обжалва това решение предъ окръжния съдъ. Окръжниятъ съдъ намира, че трябва да му се конфискува само залогътъ, а не както е поставило въпроса предъ съда управлението на мина „Перникъ“, доставчикътъ да плати и оная сума, която се явява като разлика въ цената на брашното, което е доставено за негова смѣтка по другъ търгъ. Трѣбва да повтора, че на първия търгъ брашното е доставено по 6.95 л., а на втория търгъ, който е извършенъ за негова смѣтка, брашното е доставено по 9.56 л. — значи, съ разлика отъ 2.61 л. — вследствие на което е билъ начетенъ съ 105.271 л. Тая сума, както казахъ, е събрана по екекутивенъ редъ, като е продадена къщата на доставчика и сега той е останалъ безъ всѣкакъвъ недвижимъ имотъ. Той е пенсионеръ.

Събраната сума 152.382 л. е внесена на приходъ въ държавното съкровище — една неправилна работа, на която държи най-много просителътъ, като иска да му се върне тая сума.

Преписката още въ 1928 г. е била пратена въ Министерството на финанситѣ и е даденъ следниятъ отговоръ: (Чеге) „Връща се, заедно съ приложенията му, въ канцеларията на Народното събрание, съ съобщение, че Министерството на финанситѣ, като има предъ видъ решението на Върховния касационенъ съдъ, II гражданско отделение, отъ 28 януарий 1928 г., и гражданитѣ ангажменти на съкровището по бюджетитѣ, предоставя на Народното събрание да вземе решение“.

Н. Пждаревъ (д. сг): Какво е това решение на Върховния касационенъ съдъ?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Той е спечелилъ въ първата инстанция по същество — въ окръжния съдъ —

който постановява, въз основа закона за бюджета, отчетността и предприятията, да му се конфискува само залогът. Окръжният управител обжалва това решение на окръжния съд пред апелативния съд, който го отменя, а Върховният касационен съд потвърждава това решение.

Министър В. Моллов: Какво решава апелативният съд?

Докладчик Й. Гавалюгов (д. сг): Апелативният съд решава да се конфискува залогът и да се заплати разликата между първата и втората тържни цени.

Министър В. Моллов: Значи, има решение на апелативен съд, потвърдено от Върховния касационен съд.

Докладчик Й. Гавалюгов (д. сг): Обаче от представените документи се вижда, че той е доставил брашното по 6'95 л., а при търга, произведен за негова сметка от мината, брашното е доставено на цена 9'56 л. начитат го за туй съ една сума, която не е малка, а е 152.382 л.

Просителът е представил удостоверение от V софийски държавен бирник, от което се вижда, че от продажбата на къщата му са внесени за сметка на държавата 152.382 л.

Съ друго удостоверение от Софийското градско данъчно управление, той удостоверява, че сумата 152.382 л. е внесена на приход в държавното съкровище съ вносен лист № 19713 от 17 септември 1928 г.

От II районно кметство на столичната община има удостоверение за семейното положение на Анастасов. Семейството му се състои: от него, на 57 години, пензионер, съ 2.600 л. месечна пенсия; съпруга Мария, на 48 години; и синъ Василь, на 27 години. Не притежава недвижими имоти, живее под наем.

От министерството на войната е представил удостоверение, от което се вижда, че друг негов синъ през Балканската война е загинал като офицерски кандидат, и, за отличие, храброст и неустрашимост, след смъртта му е билъ произведен въ чинъ запасенъ подпоручикъ.

Комисията, като обсъди въпроса и взе предъ видъ, че по закона за бюджета, отчетността и предприятията трѣбва да се конфискува само залогът и че неправилно е внесена тая сума 152.382 л. въ приходъ на държавното съкровище, а не на мина „Перникъ“, намѣри, че трѣбва да се конфискува само залогът и да се внесе на мина „Перникъ“, а останалата сума да се върне на потърпевшия.

Н. Кемилев (д. сг): Потърпевшиятъ не се ли е отнесълъ къмъ българските сѣдилища по тая случай?

Докладчик Й. Гавалюгов (д. сг): Отнесълъ се е.

Н. Кемилев (д. сг): Значи, изгубилъ е процеса и ние ще решаваме сега въпроса тукъ!

Председателстващ В. Димчев: Има думата г. министърътъ на финансите.

Министър В. Моллов: Г. г. народни представители! Тоя въпросъ се протака доста много и трѣбва да кажа, че къмъ тая човѣкъ имамъ най-големо съчувствие. Изглежда, че той е претърпѣлъ известна загуба и виждамъ, че се намира въ затруднено положение, може-би, обаче въ този случай има едно съображение, което надвишава всичко друго: право-криво, окръжниятъ съдъ се е произнесълъ, че трѣбва да се конфискува само залогътъ, апелативниятъ съдъ се е произнесълъ, че трѣбва да плати и разликата между онова, което не е доставилъ, и онова, което за негова сметка е било доставено, по силата на поемните условия, по които той поелъ тая доставка върху себе си. Касационниятъ съдъ е потвърдилъ това решение, решението е било изпълнено и изпълнителниятъ листъ е довелъ до това, че сумата по изпълнителното дѣло е била събрана отъ съкровището.

Е. Начев (д. сг): Продали му къщата.

Министър В. Моллов: Може да му са продали къщата. Азъ мога да цитирамъ на г. Емануилъ Начевъ най-малко 1.500 случаи въ София, дето на предприемачи са били продадени не само къщите, но и много други работи. Въпросътъ е, че, който влиза въ договорни отно-

шения като предприемачъ съ държава, съ частно учреждение, съ банка, или съ когото и да било, поема върху себе си известни ангажменти, известни задължения, както има и известни права, и той или ще спечели, или ще загуби. Тамъ е рискътъ на предприятието.

Очевидно е, че въ този случай държавата не е отговорна за нищо. Тогава тя е била, така да се каже, върховното управително тѣло на мината „Перникъ“. Доставката не е била изпълнена; предприемачътъ се е заловилъ за една работа, която може-би не е била по неговите сили, отъ която може-би не е разбиралъ; виждамъ, че той е загубилъ и, следователно, по-нататъкъ е носилъ тежките послѣствия отъ това, което е станало.

Но тукъ сега се казва отъ г. докладчика: „Ние сега, като разгледахме закона за бюджета, отчетността и предприятията сме на мнение, че окръжниятъ съдъ, решението на който е отменено, е билъ правъ. По закона за бюджета, отчетността и предприятията трѣбва да се конфискува само залогътъ; предприемачътъ не бива да отговаря и за загубитъ, които той е причинилъ съ неизвършването на доставката, или не бива да отговаря за онова, което за негова сметка е било извършено по силата на поемните условия“.

Можемъ ли ние сега отъ формална страна да оспоримъ решението на апелативния съдъ и на Върховния касационенъ съдъ, да влѣземъ въ една интерпретация на закона за бюджета, отчетността и предприятията и ние тукъ, Народното събрание, по същество да пререшаваме едно единъ пътъ правилно взето и влѣзло въ законна сила решение по едно дѣло? Ако ние теоритически допустимъ това, тогава азъ утре ще имамъ непременно и други подобни случаи. Тогава всѣки предприемачъ ще дойде въ Народното събрание и ще каже: „Мене са ми начели по едикоси постановления за нѣкакви си разлики, за туй, за туй, за туй, но азъ мисля, че, по закона за бюджета, отчетността и предприятията, това не е правилно“. Ама съдътъ е постановилъ, Върховната сметна палата е решила, специалниятъ съдъ при нея е решилъ — не, трѣбватъ тия суми, затуй, защото прошетарната комисия въ единъ съставъ е решила, че единъ членъ отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията трѣбва да се тълкува не тъй, както го е изтъкувалъ Върховниятъ касационенъ съдъ! Да предоставимъ това на съдебната власт, г-да!

И затуй, на този човѣкъ, къмъ когото, както казахъ, имамъ всички симпатии, му казахъ: ако той чувствава, че мината „Перникъ“ го е ошетила, да се отнесе къмъ мината „Перникъ“. Тя има достатъчно приходи, достатъчно печалби, за да иска да използва едно положение такова, каквото е било създадено при едни договорни отношения между мината „Перникъ“ и този предприемачъ, и тя за такава една сума би могла да погледне по-леко и би могла да му даде една помощ, да ликвидира. Пращамъ го къмъ мината „Перникъ“.

Вѣрно е, че сумитъ са събрани за държавното съкровище — за това има удостоверение; това е свършено вѣрно; но договорните отношения на този предприемачъ са съ мината „Перникъ“. Въ 1924 г. мината „Перникъ“ е била държавна — сега тя е автономна мина. Но, при все това, ако и да е автономна мина, ако тя разбира, че е извършила една неправда — защото това е извършила тя, а не ние — най-сетне, да му даде надлежното удовлетворение. Нека той тамъ да се отнесе, и, каквото бихъ могълъ да направя за него, ще го направя.

Второ нѣщо. Азъ бихъ молилъ прошетарната комисия въ подобни случаи да не процедира така. Какво е решението на прошетарната комисия? Нейното решение е: да се върне неправилно събраната сума въ 1924 г. Вие ме задължавате да впиша въ бюджета единъ кредитъ. Азъ не мога да върна тая сума отъ кредититъ за помощи, които се предвиждатъ по бюджета на държавните дългове за подпомагане на разни лица. Трѣбвало би въ бюджета на Министерството на търговията, което е било тогава върховниятъ шефъ на мината „Перникъ“, да впиша единъ специаленъ кредитъ за изплащане на тая сума като старъ дългъ. Може ли да се действа така, по едно решение на Народното събрание? Трѣбва, следователно, въпросътъ да се отнесе до Министерството на търговията. Ако то би се съгласило да пререша този въпросъ и, ако то би намѣрило, че е справедливо да възвърне такава сума, нека лицето да се разбере съ мината „Перникъ“, която макаръ и да е автономна, все пакъ е подъ ръководството на Министерството на търговията, и, ако министърътъ на търговията намѣри, че това е правилно, да поиска да

влише този кредит въ своя бюджет. Тогава въпросът ще бъде разрешен без каквото и да е решение от Народното събрание. Така трябва да се постъпва.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Комисията взе това решение въз основа на тия удостоверения, които сж издадени впоследствие, след свършване на процеса. Процесът се е водил през 1927 и 1928 г., а има удостоверения...

Министъръ В. Молловъ: Ще отиде въ Министерството на търговията, да предвиди то кредитъ, но да пререшаваме азъ не съмъ съгласенъ.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Не сме за пререшаване.

Министъръ В. Молловъ: Ами какъ?

П. Миновъ (з. в): Не били представени предъ съда, а били представени предъ Народното събрание! Та ние да не сме нѣкаква инстанция надъ съдебнитѣ инстанции!

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Очевидно, начинътъ, по който минаватъ решенията на Народното събрание по тия въпроси, е такъвъ, че народното представителство нѣма възможностъ да провѣрява всѣки конкретенъ случай и да даде решението си еп *connaissance de cause*. То го върши по довърие, което имаме специално и особено къмъ докладчика, защото знаемъ, че той обективно преценява въпроситѣ.

П. Анастасовъ (д. сг): Докладчикътъ докладва решението на прошетарната комисия, а не свои предложения.

Н. Пждаревъ (д. сг): Толкова е високо съзнанието му, че желае Народното събрание да извърши едно разумно и полезно дѣло, че ние никога нѣма да се съмняваме, че той не е проучилъ това, което ни докладва, тъй, както би трѣбвало да го проучи всѣки единъ отъ насъ. Въ това не може да има никакво съмнение.

Но, г. г. народни представители, очевидно, Народното събрание не може да вземе такава решение, като признае, че неправилно били събрани суми, които сж събрани по единъ изпълнителенъ листъ. Изпълнителниятъ листъ за насъ съдържа изражение на правото, на истината.

Т. Кънчевъ (д. сг): *Res judicata*.

Н. Пждаревъ (д. сг): Ние не можемъ да казваме, че неправилно е издаденъ изпълнителниятъ листъ, че неправилно е събрана сумата. Друго нѣкакво решение ако ни представятъ комисията, можехме да го обсъждаме, но това решение ние не можемъ да го обсъждаме. Такова подчертаване, че връщаме неправилно събрана сума, когато знаемъ, че тя е събрана въз основа решение на съдилищата и на основание на единъ изпълнителенъ листъ, отъ формална страна ние не можемъ да го приемемъ. Нека комисията намѣри други съображения и представи друго решение, но това е неприемливо.

А, г. г. народни представители, ако вземемъ решение да разискваме, да подлагаме на обсъждане нещастията на тия, които взематъ участие въ търгове — както е въ настоящия случай — ние ще отидемъ далечъ. Много хора, които прѣчатъ на сериозни предприемачи да се явяватъ на търгове и да изпълняватъ докрай задълженията си, отиватъ, явяватъ се на търгове, разчитайки, че ще могатъ по другъ начинъ да излѣзатъ отъ тежкото положение, въ което биха изпаднали. Ние не можемъ по такъвъ начинъ да разрешаваме тия въпроси.

Т. Кожухаровъ (д. сг): Г. председателю! Искамъ думата.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Но ние се съгласяваме съ г. министра да се изпрати преписката въ Министерството на търговията.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Тодоръ Кожухаровъ.

Т. Кожухаровъ (д. сг): Г. докладчикъ! Азъ искамъ да изкажа съжаленията си, дето комисията минава по такъвъ

начинъ всички договорни отношения на частни лица съ държавата. По този начинъ всѣки пропадналъ предприемачъ може да се обърне къмъ Народното събрание и да поиска отмѣняване на санкциитѣ, съ които се е съгласилъ по едни поемни условия, съгласно закона за бюджета, отчетността и предприятията. Споредъ насъ, такава една практика не може да се препорѣчва.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Емануилъ Начевъ.

Е. Начевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Позволете и на мене да кажа нѣколко думи по този въпросъ. Познавамъ просителя отдавна. Вѣрно е, че той не е билъ предприемачъ и съ търговия не се е занимавалъ, но следъ войната мнозина се подлъгаха и станаха предприемачи и доставчици. Просителятъ е бившъ стенографъ въ Народното събрание. Но, г. г. народни представители, азъ искамъ да погледна на тая работа и хуманно. Анастасовъ имаше синъ, който загина въ войната; неговото материално положение се влоши и той мислѣше да се възмogne, като се захване съ търговия — което не е било негова работа.

Н. Пждаревъ (д. сг): Нали е пенсионеръ?

Е. Начевъ (д. сг): Сега е пенсионеръ. Той имаше къща на булевардъ „Дондуковъ“ и тя се продаде за същата сума, която ви прочете г. докладчикътъ — 152.000 л. — а следъ това лицето, което я купи, я продаде за 800.000 л. Всѣки отъ васъ може да провѣри това отъ любопитство; нѣма нужда да се прави официална провѣрка. Анастасовъ остана просто на улицата, и сега съ жена и деца живѣе подъ наемъ. Нѣма абсолютно никакви срѣдства.

Връщамъ се малко назадъ. Въ закона за бюджета, отчетността и предприятията, който г. министърътъ цитира, изрично е казано, че или залогътъ се конфискува, или предприятието се дава на другъ предприемачъ, като разликата остава да уреди първиятъ. Окръжниятъ съдъ решилъ да се конфискува залогътъ на Анастасова отъ 27.000 л. и да не се дава предприятието на друго за негова смѣтка; обаче апелативниятъ съдъ, по негови съображения, решилъ не само да се конфискува залогътъ, но и да се даде предприятието на друго и разликата да бѣде за негова смѣтка.

Министъръ В. Молловъ: Значи, трѣбва да се научатъ стенографитѣ да не се занимаватъ съ търговия.

Е. Начевъ (д. сг): При това положение, въ което се намира просителятъ, азъ бихъ молилъ г. министра на финанситѣ да се съгласи да му бѣде върната сумата.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министърътъ на финанситѣ.

Министъръ В. Молловъ: Следъ това, което каза г. Емануилъ Начевъ, трѣбва да признаемъ, че действително думитѣ на г. Кожухаровъ сж прави. Трѣбва да обърнемъ всичко наопаки съ главата, като пререшаваме тукъ съдебни решения. Това не може да бѣде по никой начинъ. Ако лицето се намира въ лошо положение, то може да иска помощъ отъ Народното събрание. Този е пътътъ, по който трѣбва да върви, а не да иска да пререшаваме съдебни решения.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Приемамъ предложението на г. министра, да се препрати преписката въ Министерството на търговията за пререшаване.

Н. Пждаревъ (д. сг): Това решение, което вие сте взели въ комисията — да се признае, че сумата е неправилно събрана — не може да се възприеме.

Министъръ В. Молловъ: Нѣма решение. Да се препрати въпросътъ на оценка на Министерството на търговията.

Н. Пждаревъ (д. сг): То е друго. — Такова решение на комисията не може да се утвърди, а какво ще правите по-нататъкъ, то е другъ въпросъ.

Е. Начевъ (д. сг): Азъ правя предложение да се върне въпросътъ въ прошетарната комисия за ново изучаване.

Н. Падаревъ (д. сг): Да се отреже веднъжъ завинаги, за да нѣма и другъ пътъ такива въпроси. Иначе, сто души ще се явятъ веднага съ същитѣ искания.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Ще сложа на гласуване най-напредъ предложението, което не изчерпва въпроса.

Прави се предложение за връщане на въпроса въ комисията за доизучаване. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка: Малцинство, Събранието не приема.

Който е за приемане решението на комисията — да се възвърне сумата на просителя — да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Списъкъ XXII, пореденъ № 6. Г. г. народни представители! Подадена е била презъ 1925 г. молба отъ Ана Бончева, по мъжъ Балабанова, жителка на гр. Панагюрище, до министра на народното просвѣщение, въ която молба просителката излага, че била сестра на покойния Нешо Бончевъ, който работилъ въ книжнината преди политическото освобождение на България, билъ известенъ като пръвъ български литературенъ критикъ, вещь преводачъ и учителъ, а също благодетелъ. Въ молбата си тя е изброила съчиненията и списанията, които братъ и е списвалъ. Въ друга молба отъ 1929 г. същата просителка излага, че мъжътъ ѝ, Стефанъ Балабановъ, билъ поборникъ, но отъ честолюбие или отъ чувство на човѣшко достойнство не поискалъ на времето да му се даде помощъ или народна пенсия. Тя сега остава на 80-годишна възраст, безъ всѣкаква работа, издържана отъ общината като бедна отъ последна категория, и проси да ѝ се отпусне еднократна помощъ, за да може да проживѣе последнитѣ си години.

Комисията реши да ѝ се отпусне сумата 15.000 л., но тая сума да не се дава на нея или на нѣкой нейнъ близъкъ, а да се даде на Панагюрската градска община, която да ѝ дава съобразно нуждитѣ ѝ, докато бѣде жива, та по такъвъ начинъ да може да се контролира използването на помощта.

Н. Падаревъ (д. сг): Жена ли е на Нешо Бончевъ?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Сестра е на Нешо Бончевъ, а съпруга на Стефанъ Балабановъ.

И. Януловъ (с. д): Хубаво е решено така.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Отпърво молбата е била оставена безъ последиствие, защото Дирекцията на държавнитѣ дългове е намѣрила, че просителката не може да получава поборническа пенсия и не било представено удостоверение за семейното ѝ и материално положение. Следъ това изискано е било туй удостоверение, представено е било отъ одного отъ нашитѣ другари и, въз основа на туй, комисията реши да ѝ се отпусне тази помощъ отъ 15.000 л.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сж за приемане решението на комисията, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Обаждатъ се: Часътъ е 8.

Докладчикъ И. Ингилизовъ (д. сг): Списъкъ XXII, пореденъ № 11.

П. Анастасовъ (с. д): Г. г. народни представители! Вземамъ думата, за да протестирамъ противъ начина, по който тукъ става докладътъ отъ членоветѣ на прошетарната комисия. Бѣше възприето въ миналото, че докладчицитѣ се извикватъ по азбученъ редъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Викахъ Ви най-напредъ, но Ви нѣмаше.

П. Анастасовъ (с. д): Тукъ бѣхъ.

И. Гавалюговъ (д. сг): Поканихъ го и азъ, но самъ ми каза, че не желае да докладва.

П. Анастасовъ (с. д): Прошетарната комисия докладва всѣки пъткъ. Даже да не съмъ билъ тукъ, азъ съмъ се съобразилъ съ правилника за вътрешния редъ, който казва,

че докладитѣ ставатъ всѣки пъткъ, но азъ искамъ да изтъкна, че въ списъцитѣ, които сж упоменати въ дневния редъ, всички докладчици сж отъ правителственото болшинство и само двама опозиционери сж представени да докладватъ — Димитъръ Богдановъ и Стефанъ Пѣйчевъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Имате грѣшка. Ето Ви списъка.

П. Анастасовъ (с. д): Нѣмамъ грѣшка. Вижте дневния редъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: На първо мѣсто викахъ Васъ, обаче Ви нѣмаше

П. Анастасовъ (с. д): Въ дневния редъ нѣма поставени повече отъ двама опозиционери докладчици. Това съмъ провѣрилъ. Тѣ сж Димитъръ Богдановъ и Стефанъ Пѣйчевъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Най-напредъ викахъ Васъ, но Ви нѣмаше тукъ.

П. Анастасовъ (с. д): Не е истина. Г. Гавалюговъ е представилъ единъ списъкъ, но азъ ви казвамъ, че въ списъцитѣ, които сж поменати въ дневния редъ, насъ чия нѣма. Това е истината. Г. Найденовъ е наредилъ единъ списъкъ само съ правителствени докладчици. Това е истината и азъ протестирамъ.

С. Мошановъ (д. сг): Може ли да има въ тия работи правителствени и опозиционни? Общо сте ги решавали.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. Анастасовъ! Кажахъ, когато Ви викахъ, нѣмаше Ви тукъ.

П. Анастасовъ (с. д): Вижте дневния редъ. Изброяватъ се списъцитѣ: V, X, XII, XIII, XVI, XVII, XVIII, XIX и т. н., но никжде нѣма опозиционеръ, освенъ Богдановъ и Пѣйчевъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): Ето списъка на докладчицитѣ на прошетарната комисия (Показва го). Азъ бѣхъ тукъ, когато те викаха. Нѣмаше те.

П. Анастасовъ (с. д): По списъцитѣ въ дневния редъ нѣма другъ опозиционеръ, освенъ Богдановъ и Пѣйчевъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): Часътъ е 8 и 2 м. Да се изпълни правилникътъ — да се вдигне заседанието. (Глъчка)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. Анастасовъ! Г. Пѣйчевъ бѣше дошелъ тукъ, когато Ви повикахъ и Ви нѣмаше.

П. Анастасовъ (с. д): Азъ не отричамъ, г. председателю, че Вие сте ме извикали, обаче това е списъкъ, изготвенъ отъ секретаря на прошетарната комисия вчера.

И. Гавалюговъ (д. сг): Не е вчера.

П. Анастасовъ (с. д): Вземете дневния редъ и вижте списъцитѣ и нумерата на прошетарната комисия, поставени въ дневния редъ. Освенъ поставенитѣ да обаждатъ докладвани отъ г. Пѣйчевъ и г. Богдановъ, като опозиционери, всички друга прошения сж на докладчици отъ болшинството. Това е истината.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Преди да вдигнемъ заседанието ще опредѣлимъ дневния редъ за утре. На първо мѣсто ще обаждатъ поставени на трето четене законопроектитѣ, които днесъ сж приети на второ четене.

Х. Статевъ (нац. л): Г. председателю! Бихъ помолилъ г. г. народнитѣ представители и г. министра на финанситѣ да разгледаме само още едно прошение — на съпругата, вдовица, на известния революционеръ Филипъ Симидовъ, който е участвувалъ въ всички революционни движения. (Оживление всрѣдъ сговориститѣ) Приживъ е ималъ своята пенсия, но сега вдовицата му се намира въ едно окаяно положение. Това прошение стои отъ две-три години азъ папкитѣ на народнитѣ представители и трѣбва да се разгледа.

Н. Падаревъ (д. сг): Утре вечеръ.

Х. Статевъ (нац. л): Г. Христовъ е докладчикъ и за една минута ще можемъ да свършимъ Грѣхота е, защото вършимъ нѣщо, което не подлежи на човѣшка оценка. Три години, откакъ сж отпустнати 750 л. пенсия, и въ тѣзи три години Народното събрание не може да намѣри време да даде тая помощъ.

П. Миновъ (з. в): Г. председателю! Само две думи. Ще моля да се съгласите да се постави въ дневния редъ нашето частно законодателно предложение относно обжалването на чаказателниѣ заповѣди, които се издаватъ отъ околийскитѣ началници, градоначалници и пр.

Х. Статевъ (нац. л): Намираме време, за да се уреждатъ всевъзможни спорове, а когато дойде да се помогне за заслужили хора — нѣмаме време!

П. Миновъ (з. в): Главната целъ на това предложение е премахването залога, който се внася предварително при обжалване на тѣзи наказателни заповѣди. Съ това предложение искаме измѣнението на чл. чл. 668, 669, 670 и 672 отъ углавното сждопроизводство и чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията. Понеже то е тѣй навременно, ще моля г. г. народнитѣ представители да се съгласятъ да бжде поставено на дневенъ редъ.

Н. Кемилевъ (д. ст): Не сме съгласни.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема предложението на народния представителъ г. Христо Статевъ, сега да продължимъ заседанието...

Х. Статевъ (нац. л): За половинъ минута.

Председателствуващъ В. Димчевъ: ... за да разгледаме прошенито, за което той говори, моля, да вдигнатъ рѣка.

Министъръ В. Молловъ: Утре ще го туримъ на дневенъ редъ.

Х. Статевъ (нац. л): Нѣма да имаме време. Сега, за половинъ минута, ще се свърши.

Министъръ В. Молловъ: Ще има.

Х. Статевъ (нац. л): Добре. Отъ три години стои това прошение.

Министъръ В. Молловъ: Ще го поставя самъ на дневенъ редъ. Да не се препираме за туй. Ако бѣхте казали преди малко, щѣхме да го разгледаме.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема предложението на г. Статевъ, моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Който приема предложението на г. Миновъ, моля, да вдигне рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

За утрешното заседание предлагамъ следния дневенъ редъ:

Трето четене законопроектитѣ:

1. За разрешаване на Панагюрската градска община да сключи заемъ.
2. За освобождаване отъ вносно мито и пр. внасянитѣ отъ странство стѣкла за покриване парници, оранжерии и пр.

Първо четене законопроектитѣ:

3. За ревизиране договоритѣ за наемъ на фондови земи, зеленчукови градини и пр.
4. За измѣнение нѣкои членове отъ закона за адвокатитѣ и отъ търговския законъ
5. За тълкувание на членъ единственъ отъ закона за измѣнение чл. 18 отъ закона за опитнитѣ и контролни институти.
6. Докладъ на прошетарната комисия по списъци: V, X, XII, XIII, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI и XXII.

Второ четене законопроектитѣ:

7. За възнаграждение съ народна пенсия бившия министъръ Димитъръ Драгиевъ.
8. За възнаграждение съ народни пенсии бившиятъ учителъ: Жакъ Фарделъ, Даниелъ Бланшу и Алоисъ Бюнтеръ.
9. За тълкувателенъ законъ къмъ чл. чл. 28, 92, 47 и 50 отъ закона за отчуждаване недвижими имоти за държавна и обществена полза.
- 10) Първо четене законопроекта за амнистия (предложение на Ат. Малиновъ и др.)

Който приема този дневенъ редъ, моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 20 ч. и 5 минути)

Подпредседателъ: **В. ДИМЧЕВЪ**

Секретаръ: **Д. МАНГЪРОВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**

СЪДЪРЖАНИЕ

Отпускъ, разрешенъ на народнитѣ представители: Димитъръ Зографски, Димитъръ Мангърровъ, Страшимиръ Георгиевъ, Кузманъ Куневъ, Никола Аретовъ, Иванъ п. Янчевъ, Вълчо Даскаловъ Вълчовъ, Христо Стояновъ, Стефанъ Бояджиевъ, Стоименъ Савовъ, Борисъ Евтимовъ, Иванъ х. Николовъ, Савчо Ивановъ, Тончо Мечкарски, Запрянь Миховъ и Тома Константиновъ	813
Питания: 1. Отъ народния представителъ Иванъ п. Янчевъ, къмъ министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве — относно арестуването въ Ямболъ на 4 души сдружени земеделци. (Съобщение)	813
2. отъ народния представителъ Иванъ п. Янчевъ къмъ министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве — относно издаването отъ Елховскиятъ околийски началникъ наредба, съ която забранява събрания въ училищата, и относно заплашване общинскитѣ съветници да си подаватъ оставкитѣ. (Съобщение)	813
3. Отъ народния представителъ Иванъ п. Янчевъ къмъ министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве — относно извършеното убийство на сина на Маринъ Йончевъ отъ с. Лѣтница, Ловчанско. (Съобщение, развиване и отговоръ)	813
Представители народни — случки. Напушане заседателната зала отъ народнитѣ представители отъ работническата парламентарна група въ знакъ на протестъ за неотговаряне на питанията имъ	814
Законопроекти:	
1. За разрешаване на Панагюрската градска община да сключи заемъ. (Първо и второ четене — приемане)	814
2. За експортенъ институтъ. (Трето четене — приемане)	814
3. За физическото възпитание на българската младежъ (Трето четене — приемане)	815
4. За приемане дарението на Луиза и Димитъръ М. Станишеви. (Трето четене — приемане)	817
5. За допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка. (Първо четене—приемане)	817
6. За създаване институтъ за заклетни счетоводители. (Първо четене — приемане)	821
7. За освобождаване отъ вносно мито и общински налогъ внасянитѣ отъ странство стѣкла (джамове), които ще служатъ за покриване на парници, топлици и оранжерии за производство на ранни зеленчуци. (Първо и второ четене — приемане)	823
Прошения:	
1. Домостроителната кооперация на запаснитѣ офицери въ София — моли да се отпусне дървенъ материалъ на означенитѣ въ представенъ списъкъ членове, за да си построятъ жилища. Изпраща се въ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти за доизучване и докладване отново)	823
2. Христовъ Михалъ, отъ гр. Варна — опрощава се на Михалъ Христовъ, отъ гр. Варна, припадающата му се частъ отъ глобата по постановление № 7.111, отъ 2. IX. 1920 г., на Варненската митница, за контрабанда на захаринъ. (Приемане)	824
3. Михалковъ Григоръ, отъ с. Вишанъ, Царибродска околия — опрощава се на Григоръ Михалковъ отъ с. Вишанъ, Царибродска околия, наложения му данѣкъ и глоба за неотбиване редовната трудова повиностъ. (Прието)	824
4. Митевъ Тодоръ Ч., отъ с. Фетекъой, Провадийска околия — опрощава се на Тодоръ Ч. Митевъ, инвалидъ отъ войната — слѣпъ и съ дветѣ очи, отъ с. Фетекъой, Провадийска околия, сумата 1.288 л., наложена му глоба за пътуване по българскитѣ държавни желѣзници съ нередовна карта за намаление съ 75%. (Прието)	824
5. „Княгиня Евдокия“, източно-католическо сиропиталище въ гр. София — моли да му се отпусне даромъ строителенъ материалъ за по-	
стройка на помѣщение на сиропиталището. (Връща се въ комисията за ново проучване)	824
6. Обретенковъ Никола Т., отъ гр. Русе — увеличава се народната пенсия на Никола Т. Обретенковъ, отъ гр. Русе, на 2.500 л. месечно. (Прието)	825
7. Костовъ Спиро, отъ гр. София — отпуща се на Спиро Костовъ, отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 30.000 л. (Прието)	825
8. Ивановъ Иванъ Добревъ, отъ гр. Ловечъ — опрощава се на Иванъ Добревъ Ивановъ, инвалидъ, отъ гр. Ловечъ, сумата 3.778 л., дадена му въ авансъ отъ българската легация въ Виена и Буда-Пеща за завръщането му въ България презъ 1928 г. (Прието)	825
9. Спасовъ Василъ, отъ гр. София — моли да му се опрости начетена сума като бившъ домакинъ-каснеръ на държавната минерална баня въ с. Банки, Софийско. (Неприето)	825
10. Димитровъ Александъръ М., отъ гр. София — отпуща се на Александъръ М. Димитровъ, отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 5.000 л. (Прието)	826
11. Кумчева Марийка Ив., отъ гр. Станимака — отпуща се на Марийка Ив. Кумчева, отъ гр. Станимака, за нея и малолѣтнитѣ ѝ деца, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 30.000 л. (Прието)	826
12. Цимерманъ Едитъ (Адела), отъ гр. София — опрощава се на наследницитѣ на покойния Маркусъ Цимерманъ, отъ гр. София, сумата 3.890-50 л., вносно мито за пощенски колетъ, съгласно поканата № 1.514 отъ 16. III. 1929 г. на Софийската пощенска митница. (Прието)	826
13. Ганчево, село отъ Провадийска околия — да се отстъпи на жителитѣ му държавната гора „Папазъ-Козу“. (Неприето)	826
14. „Булаирска победа“, запасно подофицерско дружество въ гр. Самоковъ — моли да му се отпусне 500 куб. м. строителенъ иглолистенъ материалъ отъ държавнитѣ гори, за да довърши започнатата постройка на собственъ домъ и паркъ. (Да се върне молбата въ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти, което, ако счете, че трѣбва да се отпусне материалътъ, да внесе законопроектъ въ Народното събрание)	827
15. Ичевъ Никола Никодимовъ, отъ гр. София — отпуща се на Никола Никодимовъ Ичевъ, отъ гр. София, еднократна държавна помощъ въ размѣръ (50.000) петдесетъ хиляди лева. (Прието)	828
16. Горна-Орѣховица, общинскиятъ кметъ — опрощава се на Горноорѣховската градска община сумата 55.731 л., дългъ къмъ държавното сѣкровище за напечатани въ Държавната печатница 20.000 албуми за първия български мостренъ панаиръ презъ 1925 г. (Прието)	828
17. Йовкова Елена Хр. п., отъ гр. Плѣвентъ — опрощава се на Елена Хр. п. Йовкова, отъ гр. Плѣвентъ, сумата 8.800 л., остатѣкъ отъ наложена ѝ глоба за неправилно получена наследствена пенсия за изслужено време по пенсионна книжка № 9.931, ако не е събрана сумата. (Прието)	829
18. Златаревъ Георги, отъ гр. София — моли да му се опрости сумата 60.984 л., неправилно получена гражданска инвалидна пенсия, и повърне събраната частъ отъ сѣщата сума. (Въпросътъ е уреденъ съ законъ)	829
19. Анастасовъ Константинъ, отъ гр. София — моли да му се върне неправилно събраната сума 152.382 л. за неизпълнение договоръ за доставка на брашно за мина „Перникъ“ презъ 1924 г. (Неприето)	829
20. Балабанова Ана Бончева, отъ гр. Панагюрище — отпуща се на името на Панагюрската градска община еднократна държавна помощъ въ размѣръ 15.000 л., която помощъ да се дава на Ана Бончева Балабанова, отъ гр. Панагюрище, съобразно нуждитѣ на сѣщата. (Прието)	832
Дневенъ редъ за следващото заседание	833